

Міністерство освіти і науки України
 Національний технічний університет

«Дніпровська політехніка»

Навчально – науковий інститут економіки

Фінансово-економічний факультет

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

кваліфікаційної роботи ступеню **бакалавра**
 (бакалавра, магістра)

студента Усенко Марії Володимирівни

(ПБ)

академічної групи 071-19зск-1

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

на тему: «Облік і аудит розрахунків з постачальниками (на прикладі ТОВ
 Інтер Еко Технологія)»

(назва за наказом ректора)

	Прізвище, ініціали	Оцінка	Підпис
Керівник роботи	Шишкова Н.Л.		
Рецензент	Литвиненко Н.І.		
Нормоконтроль	Шишкова Н.Л.		

Дніпро
 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:завідувач кафедри
міжнародних відносин і аудитуПашкевич М.С.

(підпис)

(прізвище,
ініціали)

«__» _____ року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавра****(бакалавра, магістра)**Студенту Усенко М.В. академічної групи 071-19зск-1

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

на тему:«Облік і аудит розрахунків з постачальниками (на прикладі ТОВ Інтер Еко
Технологія)»затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____
№ _____

Розділ	Зміст	Термін
1	ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	14.05.22
2	ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ	23.05.22
3	АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ	05.06.22

Завдання видано_____
(підпис керівника)Шишкова Н.Л.
(прізвище, ініціали)

Дата видачі _____ 2022 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії _____.06.2022 р.

Прийнято до виконання_____
(підпис)Усенко М.В.
(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 65 с., 12 рис., 15 табл., 2 додатки, 71 джерело.

ПОСТАЧАЛЬНИК, ОБЛІК, КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ,
АУДИТ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, ВДОСКОНАЛЕННЯ

Об'єкт розроблення – господарські операції по розрахунках з постачальниками на ТОВ Інтер Еко Технологія.

Мета роботи – удосконалення організаційних і методичних засад, а також розробка практичних рекомендацій щодо обліку та аудиту виникнення та погашення заборгованості перед постачальниками.

Узагальнено характеристику ТОВ Інтер Еко Технологія, висвітлено особливості його діяльності. Проведено аналіз фінансового стану підприємства, визначено проблемні ділянки та запропоновано методи його покращення. Визначено методику організації обліку розрахунків з постачальниками. Проаналізовано нормативні документи, що регулюють ведення обліку розрахункових операцій. Продемонстровано організацію документального оформлення операцій з заборгованістю перед постачальниками.

Визначені основи побудови обліку і аудиту розрахунків з постачальниками. Представлено етапи організації проведення документального оформлення операцій по розрахунках з постачальниками. Наведено облікові регістри та типові бухгалтерські проведення для синтетичного та аналітичного обліку за розрахунками з постачальниками. Наведено методику проведення аудиту розрахунків з постачальниками.

Практична значимість кваліфікаційної роботи полягає в тому, що їх використання дає можливість розробити рекомендації з удосконалення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками відповідно до сучасних умов господарювання. Отримані результати спрямовані на підвищення достовірності та прозорості обліку на ТОВ Інтер Еко Технологія.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	7
1.1 Характеристика умов діяльності базового підприємства	7
1.2 Фінансово-економічний аналіз діяльності ТОВ Інтер Еко Технологія	9
1.3 Особливості організації облікової діяльності ТОВ Інтер Еко Технологія	14
Висновки до розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ	18
2.1 Економічний зміст і класифікація розрахунків з постачальниками	18
2.2 Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з постачальниками	20
2.3 Документальне оформлення операцій із заборгованістю постачальникам	22
2.4 Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з постачальниками	28
Висновки до розділу 2	32
РОЗДІЛ 3. АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ	34
3.1 Мета, завдання та джерела аудиту розрахунків з постачальниками	34
3.2 Методика аудиту заборгованості постачальникам	38
3.3 Напрями вдосконалення обліку і аудиту розрахунків з постачальниками	46
Висновки до розділу 3	53
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	65

ВСТУП

Ефективна організація розрахунків потребує дотримання фінансової дисципліни, своєчасних розрахунків, погашень заборгованостей за зобов'язаннями, своєчасного отримання коштів за реалізовані товари та контролю за існуючими дебіторськими зобов'язаннями. Порушення фінансової та розрахункової дисципліни призводить до неправильного визначення операцій, помилок у звітності, спотворення реальних даних, що часто стає причиною утворення та накопичення кредиторських та дебіторських зобов'язань. Тому велике значення має точне, ефективне та своєчасне виконання розрахунків із постачальниками та замовниками, достовірне відображення бухгалтерської та аналітичної інформації, що свідчить про важливість їх удосконалення.

Отже актуальність теми забезпечена необхідністю чіткого контролю за виникненням та погашенням заборгованості перед постачальниками, вимагає прозорих нормативних правил та детально налагодженої облікової системи.

Теоретичні аспекти визначення операцій по розрахунках з постачальниками, а також їх обліку визначали такі вчені як Козак М. В. [1], Гайдаржийська О.М., Попович О.В., Кромбет А.Ю. [2], Демченко Я.М. Прохорова В.М. [3], Плаксієнко В. Я. [4], Виноградова М. О. [5], Каменська Т.О. [6] та інші.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження, систематизація нормативної бази та подальше узагальнення теоретичних та практичних аспектів обліку та аудиту розрахунків з постачальниками.

Для досягнення мети кваліфікаційної роботи були поставлені наступні завдання:

- визначення організаційно-правової характеристики базового підприємства;
- дослідження особливостей його діяльності;
- проведення аналізу діяльності базового підприємства;

- визначення сильних та слабких сторін ТОВ Інтер Еко Технологія;
- дослідження нормативно-правової бази обліку розрахунків з постачальниками на підприємствах;
- визначення економічної суті та теоретичних основ розрахунків з постачальниками;
- дослідження документального оформлення операцій з розрахунків з постачальниками та методики відображення цих операцій в аналітичному і синтетичному обліку;
- визначення методологічних основ аудиту розрахунків з постачальниками;
- визначення проблемних ділянок та формування напрямків вдосконалення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками на базовому підприємстві.

Об'єктом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні аспекти бухгалтерського обліку, що висвітлюють процеси розрахунків з постачальниками на підприємстві.

Предметом дослідження є організаційно-методичні засади обліку і аудиту розрахунків з постачальниками на підприємстві.

У якості базового було обрано підприємство ТОВ Інтер Еко Технологія.

Під час написання кваліфікаційної роботи були використані методи порівняння, теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу, логічного аналізу, узагальнення, моделювання та формалізації, абстрагування, індукції та дедукції, графічний.

Практична значимість роботи полягає у наведенні конкретних пропозицій щодо вдосконалення систем обліку і аудиту розрахунків з постачальниками на ТОВ Інтер Еко Технологія, які можуть бути використані на інших підприємствах.

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Характеристика умов діяльності базового підприємства

ТОВ Інтер Еко Технологія зареєстроване 24.10.2014 за юридичною адресою 49051, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, вул. Дніпросталівська, буд. 5, офіс 204.

Керівник, засновник та кінцевий бенефіціарний власник (контролер):
Решп Григорій Іванович.

Розмір статутного капіталу: 3,9 млн грн.

Код ЄДРПОУ 39456828.

Платник податку на прибуток та ПДВ.

Товариство має самостійний баланс, розрахункові рахунки в банківських установах, печатку, фірмовий бланк та інші реквізити.

Організаційна структура підприємства наведена на рис. 1.1.

Метою діяльності підприємства є:

отримання прибутку від реалізації товарів та послуг, виробничої чи іншої діяльності, яка сприяє наповненню ринку товарами та послугами;

отримання прибутку від реалізації майнових прав, що впливають з авторського права, досвіду та інших інтелектуальних цінностей;

отримання прибутку від сукупності комерційних, технічних, технологічних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованого (ноу-хау);

отримання прибутку від здійснення інвестиційної і інноваційної діяльності;

реалізація економічних і соціальних інтересів Учасників Товариства та його працівників.

Рис. 1.1. Організаційна структура ТОВ «Інтер Еко Технологія»

Складено самостійно

На підприємстві вбудована та використовується локальна комп'ютерна система, яка об'єднує 15 персональних комп'ютерів, що дозволяє повністю комп'ютеризувати всі облікові операції. Програмне забезпечення «1С Бухгалтерія». У цій програмі використовуються всі види по розрахунковій діяльності товариства. Бухгалтерія підприємства виконує роботи з первинними документами активних підсистем, а також завершення роботи з системою; роботу з звітами специфічними для підсистем; робота з журналами реєстрації та звітами податкового обліку; роботи з первинними сумовими залишками, журналом реєстрації проводок та звітів, які складаються по них; роботи зі справ очниками; розрахунки які необхідно проводити в системі (товарні звіти, зведених замовлень, заробітної плати та ін.); реорганізацією файлів, зміною списків активних підсистем. Функції які часто використовують бухгалтера при роботі це: допомога, календар, зміна користувача, пошук зв'язаний з робочою інформацією і т.п.

1.2. Фінансово-економічний аналіз діяльності ТОВ Інтер Еко Технологія

Основний вид діяльності ТОВ Інтер Еко Технологія: 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля. Інші види: 46.12 Діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами, 46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту, 46.71 Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами. Отже основною сферою діяльності підприємства є оптова торгівля паливом.

Ринок палива та нафтопродуктів в Україні є достатньо суттєвим за обсягом та значущим для національної економіки. Загалом обсяг товарообороту оптової торгівлі паливом та нафтопродуктами в 2021 р. сягнув 310 млрд грн., що становить 26% загального оптового товарообороту (рис. 1.2) в Україні та еквівалентне 10% національного ВВП.

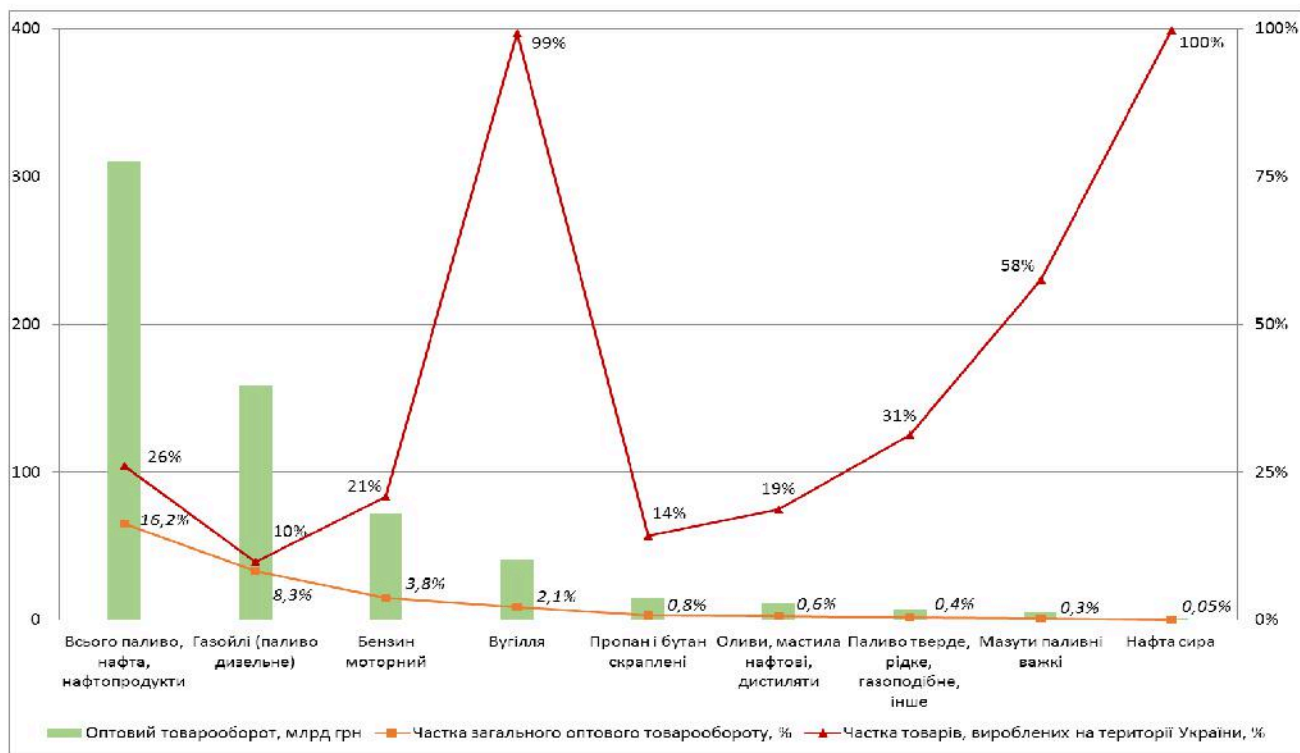

Рис. 1.2. Оптовий товарооборот паливом та нафтопродуктами в Україні у 2021 р.

Складено самостійно

Таблиця 1.1

Частка товарів паливно-енергетичного комплексу в структурі зовнішньої торгівлі України у 2005-2021 рр.

Показники по роках	Експорт товарів, \$млн		Імпорт товарів, \$млн		Частка палива, нафти та нафтопродуктів	
	всього	паливо, нафта, нафтопродукти	всього	паливо, нафта, нафтопродукти	експорт	імпорт
2005	16 265	1 186	15 775	6 253	7,3%	39,6%
2006	17 957	1 646	16 977	6 653	9,2%	39,2%
2007	23 080	2 753	23 021	7 857	11,9%	34,1%
2008	32 672	3 387	28 996	10 161	10,4%	35,0%
2009	34 287	3 345	36 141	10 662	9,8%	29,5%
2010	38 368	2 554	45 034	12 712	6,7%	28,2%
2011	49 248	2 630	60 670	15 984	5,3%	26,3%
2012	66 954	4 109	85 535	22 832	6,1%	26,7%
2013	39 703	2 131	45 436	14 639	5,4%	32,2%
2014	51 431	3 661	60 740	19 603	7,1%	32,3%
2015	68 394	5 691	82 608	28 605	8,3%	34,6%
2016	68 810	3 640	84 658	26 193	5,3%	30,9%
2017	63 312	2 865	76 964	21 227	4,5%	27,6%
2018	53 902	2 012	54 429	15 144	3,7%	27,8%
2019	38 127	488	37 516	10 882	1,3%	29,0%
2020	36 362	446	39 250	7 852	1,2%	20,0%
2021	43 265	790	49 607	11 700	1,8%	23,6%

Складено самостійно за даними Держстату

Незважаючи на наявність власного видобутку нафти та газу, а також виробничих потужностей з переробки нафти, для внутрішнього споживання цих паливних ресурсів недостатньо, і значний обсяг палива та нафтопродуктів імпортується. Зокрема, в оптовому товарообороті частка дизельного палива, виробленого в Україні, становить лише 10%, скрапленого газу – 14%, олив, мастил та дистилатів – 19%, бензину – 21%. Загалом у 2021 р. до України імпортовано палива та нафтопродуктів на суму \$11,7 млрд, що становить 23,6% загального імпорту товарів (табл. 1.1). Протягом останніх років спостерігається певне скорочення частки палива та нафтопродуктів в структурі товарного імпорту, але з огляду на високу енергоемність національної економіки, зберігається висока роль товарів паливно-енергетичного комплексу для внутрішньої та зовнішньої торгівлі.

До початку чергової фази збройної агресії проти України підприємство було неодноразовим учасником та переможцем тендерів на постачання пального (дизельного палива, бензину, скрапленого газу) для комунальних підприємств Дніпропетровської області. Наразі діяльність підприємства набуває особливого значення через критичну важливість оперативного та надійного постачання палива Збройним Силам України, Територіальній обороні та іншим суб'єктам, що забезпечують обороноздатність нашої держави в умовах воєнного стану.

Україна, як і більшість держав Європи, попри наявність певних енергетичних ресурсів, стикається з недостатністю їх внутрішнього видобутку та переробки для споживання, отже змушена імпортувати істотні обсяги нафти та нафтопродуктів. Для України ця ситуація ускладнюється тим, що основними продавцями цих товарів в Європу виступають держава-агресор, а також Білорусь, яка значною мірою підтримала російське вторгнення в Україну.

Якщо протягом тривалого періоду спостерігалось поступове скорочення частки паливних ресурсів у товарному імпорті України (з 29,0% до 14,7% протягом 2015-2020 рр., рис. 1.3), то наразі ця тенденція змінилася на

протилежну (р 19,7% є 2021 р. до 34,5% у 1 кварталі 2022 р.). У 2021 р. це було пов'язано із зовнішніми чинниками екстремального зростання вартості нафти та газу, що призвело до інфляційних шоків навіть у найбільш розвинених державах, де не фіксувалося такого зростання цін протягом останніх 30-40 років. У 2022 р. до цього додалися наслідки військового вторгнення (кількаразове зменшення зовнішньоторговельної діяльності через блокування портів, руйнування інфраструктури, припинення діяльності частини компаній).

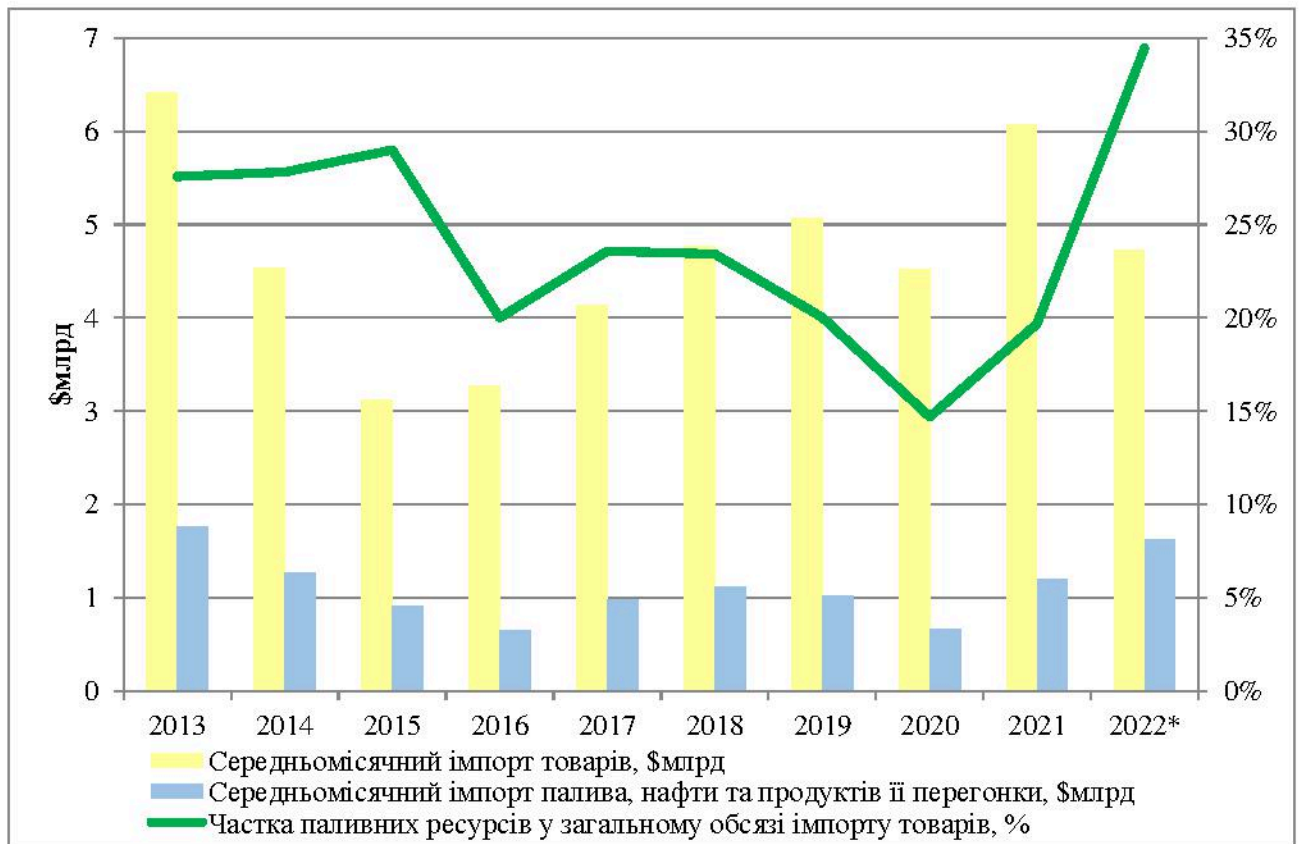

Рис. 1.3. Частка паливних ресурсів у структурі імпорту товарів в Україну у 2014-2022 рр.

Складено самостійно за даними Держстату

Безумовно, геополітична напруга, вже впроваджені та перспективні санкції (аж до цілковитого ембарго на енергоресурси держави-агресора), суттєвий вплив ОПЕК на ціноутворення на глобальних ринках, зростання попиту на паливні ресурси (спочатку внаслідок активізації світової економіки після скорочення коронакризових обмежень, а згодом через війну, санкції та

намагання створити резерви в кризових умовах) та інші фактори призвели до суттєвого зростання цін на газ, нафту та продукти її переробки в Україні та світі загалом. Якщо навесні 2020 р., через тотальний локдаун та тимчасове руйнування логістичних ланцюжків світові індикатори ціни нафти скоротилися до 20-25 \$/барель, а в окремі дні квітня нафтові ф'ючерси набували від'ємних значень, то поточна ситуація відновила зростання цін до пікових значень (понад 100 \$/барель), аналогічно цінам першої половини 2014 р., тобто попередньої гострої фази російської агресії (рис. 1.4).

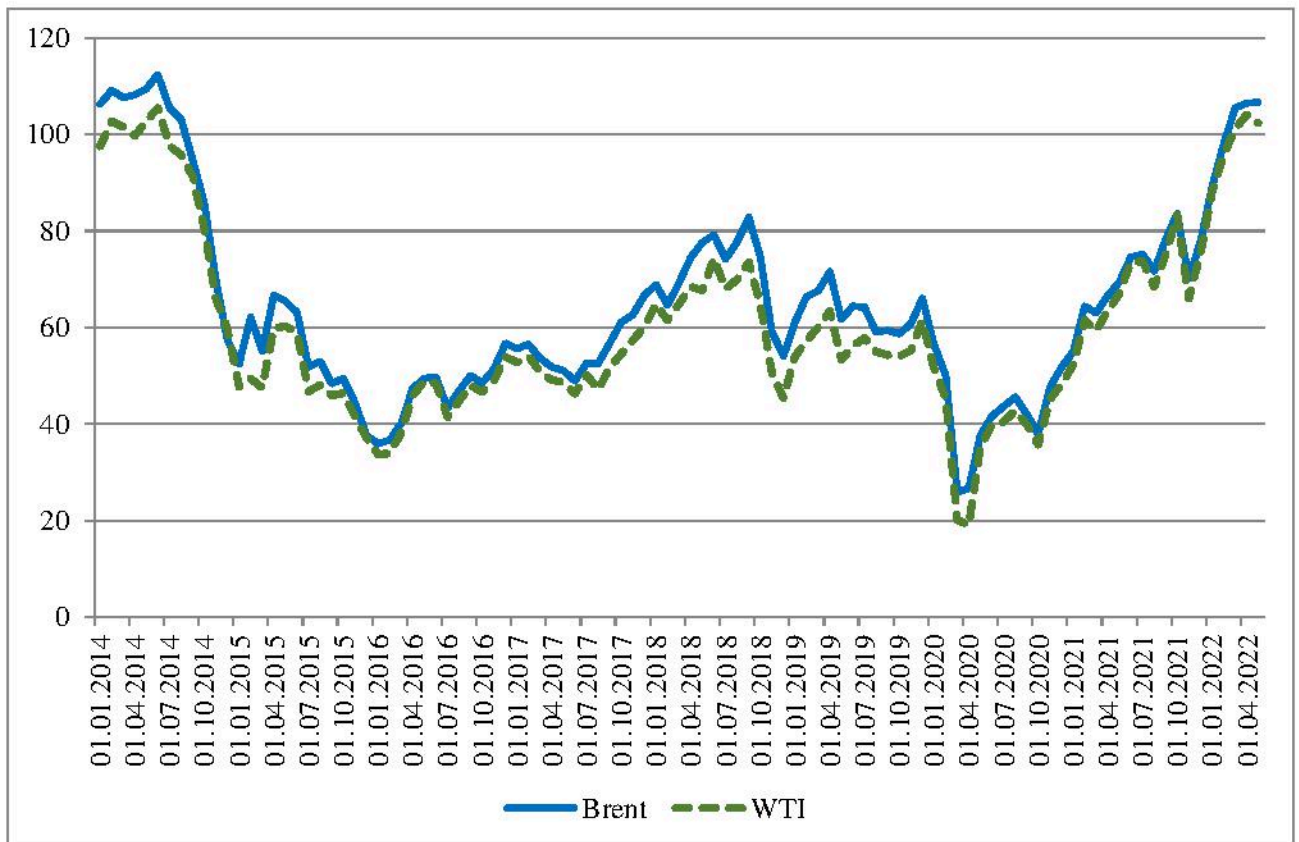

Рис. 1.4. Світові ціни нафти марок Brent та WTI за січень 2014 р. – квітень 2022 р. (\$/барель)

Складено самостійно за даними Держстату

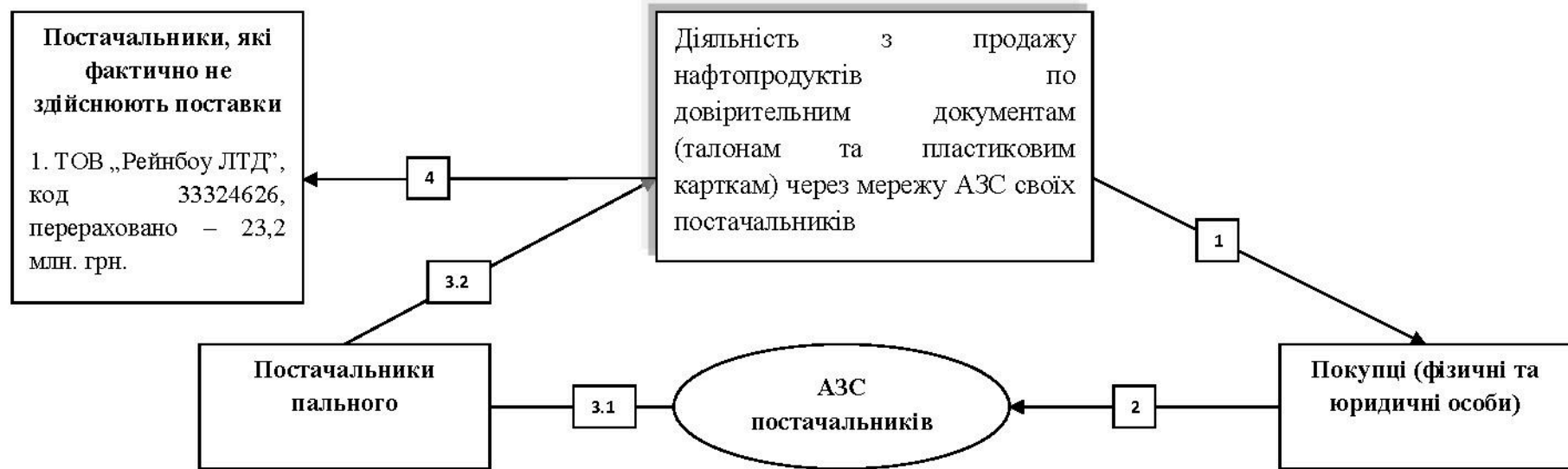
Варто очікувати, що безумовна перемога України та узгоджена позиція ЄС (щодо економічних заходів боротьби з державою-агресором та унеможливлення застосування енергетичних ресурсів у політичних цілях) у перспективі призведуть до стабілізації цін на паливо. Тим не менше, наразі існують об'єктивні складнощі щодо імпорту нафтопродуктів, намагання ворога зруйнувати українську інфраструктуру перероблення нафти, зберігання

та транспортування палива, а також зростання попиту на нафтопродукти для військової техніки та забезпечення евакуації населення з небезпечних чи тимчасово неконтрольованих районів. Періодичний дефіцит пального, проблеми логістики, обстріли та руйнування, необхідність забезпечення безпеки персоналу, фінансові проблеми контрагентів створюють підвищені ризики для ведення бізнесу, зокрема, на паливному ринку, у воєнний період.

1.3. Особливості організації облікової діяльності ТОВ Інтер Еко Технологія

Порядок ведення бухгалтерського обліку на підприємстві визначається наказом про облікову політику. Схема роботи ТОВ Інтер Еко Технологія представлена на рис.1.5. Обов'язки головного бухгалтера по організації бухгалтерського обліку:

- забезпечення дотримання єдиних методологічних основ бухгалтерського обліку;
- перевірка та надання фінансової та податкової звітності, відповідно до діючого законодавства у встановлений термін, до відповідних органів; організація контролю за відбиттям на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;
- забезпечення контролю за своєчасним і правильним оформленням первинних документів та складанням зведених облікових документів;
- систематизувати інформацію, що знаходиться в первинних документах на рахунках бухгалтерського обліку, у регістрах синтетичного та аналітичного обліку методом подвійного запису;
- виправлення помилок провадити відповідно до вимог П(С)БО;
- приймати необхідні заходи для надання несанкціонованого виправлення помилок у регістрах бухгалтерського обліку.

- 1.** Покупці перераховують на рахунок ТОВ Інтер Еко Технологія грошові кошти за нафтопродукти та на суму перерахованих коштів отримують талони або пластикові картки на нафтопродукти (бензин, дизельне паливо).
- 2.** Покупці здійснюють отоварювання талонів та пластикових карток на АЗС постачальників ТОВ Інтер Еко Технологія
- 3.1.** Постачальники на своїх АЗС здійснюють відпуск пального по талонам або пластиковим карткам ТОВ Інтер Еко Технологія
- 3.2.** У кінці місяця ТОВ Інтер Еко Технологія з кожним постачальником проводить звірку по отовареним талонам і по факту отоварених талонів виписуються акти прийому передачі товару та податкові накладні.
- Таким чином, у підприємства завжди виникають валові доходи та податкові зобов'язання з ПДВ по передоплаті від покупців по першій події, а валові витрати та податковий кредит з ПДВ лише по отоварюванню талонів та пластикових карток, тобто, у підприємства завжди кредиторська заборгованість по покупцям.
- Аби мінімізувати податок на прибуток та податкові зобов'язання з ПДВ, ТОВ Інтер Еко Технологія вільні кошти перераховує передплатами постачальникам (4).

Рис. 1.5. Схема розрахунків з постачальниками ТОВ Інтер Еко Технологія

Бухгалтерія тісно взаємозв'язана з усіма підрозділами, службами й відділами підприємства, які зобов'язані своєчасно подавати їй потрібні для обліку і контролю документи, звітні відомості, а також планові, кошторисні, нормативні та інші дані. Так, від відділу кадрів бухгалтерія дістає відомості про зарахування робітників на роботу, переміщення і звільнення їх; від планового відділу - плани, кошториси, нормативи та ін. У свою чергу бухгалтерія забезпечує оперативні відділи тією обліково-звітною інформацією, яка потрібна для їхньої роботи. Зокрема, плановому відділу вона подає матеріали для складання виробничо-фінансового плану (звітні калькуляції, відомості про залишки і рух товарно-матеріальних цінностей та ін.).

Висновки до розділу 1

В першому розділі дипломної роботи наведено організаційно-економічну характеристику ТОВ «Інтер Еко Технологія» і аналіз його діяльності. Організація обліку розрахунків з постачальниками повинна забезпечити: своєчасну перевірку розрахунків з постачальниками; попередження прострочки кредиторської заборгованості.

Основною причиною виникнення розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками є укладення договору. При цьому виникає юридичне зобов'язання, яке не відображається на рахунках бухгалтерського обліку та в балансі. Його відображення в обліку розпочнеться у тому випадку, коли суб'єкти господарювання, що уклали договір, перейдуть до виконання взятих на себе обов'язків та за наявності умов відповідно до П(С)БО 11: оцінка зобов'язання має бути достовірно визначена; існуватиме ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок погашення зобов'язання.

Основні товари ТОВ "Інтер Еко Технологія":

- нафтопродукти, паливно-мастильні матеріали (ПММ), палива дизельні і бензинові з нафтової сировини;
- натуральні мастила для промислового використання;
- мінеральні масла.

Заборгованість постачальникам може розглядатися як безкоштовна позика підприємству. Для сплати боргів постачальникам, коли в обігу підприємства немає коштів, підприємству довелося б брати позику у банку або використовувати свій власний капітал. Вигідність кредиторської заборгованості підприємства полягає в тому, що заощаджуються кошти на сплату процентів банку у випадку, коли постачальники одразу вимагають гроші за товар.

Проте підприємство не завжди зацікавлене в одержанні такого кредиту та оперуванні рахунками кредиторів. Оскільки постачальники, як правило, пропонують значні знижки, коли розрахунки за товар здійснюються одразу або через декілька днів після одержання рахунку-фактури. У такому випадку найважливіше вирішити: чи скористатися знижкою, оплатити рахунки одразу, чи придбати товари в кредит і обліковувати кредиторську заборгованість на балансі. Якщо скористатися знижкою, то підприємство виграє на сумі самої знижки, але програє на відсотках, які треба сплатити банку за надану позику для розрахунків з постачальниками, а також втратить можливість мати безпроцентний кредит.

Облік розрахунків з постачальниками є найважливішою ділянкою бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходів та грошових надходжень підприємств.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ

2.1. Економічний зміст і класифікація розрахунків з постачальниками

В Україні методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації щодо зобов'язань та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 11 «Зобов'язання» [2]. У міжнародній практиці порядок визначення та відображення короткострокових зобов'язань визначається відповідно до МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [3], МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [4].

Таблиця 2.1

Етапи здійснення процесу постачання

Етапи постачання	Зміст
Планування	Вивчення зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, а також ринку окремих товарів; прогнозування і визначення потреби усіх видів матеріальних ресурсів, планування оптимальних господарських зв'язків; оптимізація виробничих запасів; планування потреби матеріалів; оперативне планування постачання
Організація	Збір інформації про потрібну продукцію, участь у ярмарках, виставках-продажах, і т.д.; аналіз усіх джерел задоволення потреби в матеріальних ресурсах з метою вибору найбільш оптимального; висновок з постачальниками господарських договорів на постачання товарів; одержання й організацію завезення реальних ресурсів; організація складського господарства, що входить до складу органів постачання; забезпечення робочих місць необхідними матеріальними ресурсами
Облік	Накопичення та систематизація інформації про всі етапи постачання
Контроль і координація	Контроль за виконанням договірних зобов'язань постачальників, виконання ними термінів постачання товарів; контроль за витратою матеріальних ресурсів в торгівлі; вхідний контроль за якістю і комплектністю матеріальних ресурсів, що надходять; контроль за виробничими запасами; висування претензій постачальникам і транспортним організаціям; аналіз дієвості постачальницької служби, розробка заходів щодо координації постачальницькою діяльністю і підвищення її ефективності

Постачальник - юридична чи фізична особа, товаровиробник, торговець, що забезпечує постачання товарно-матеріальних цінностей (сировини, матеріалів, палива, будівельних матеріалів, запчастин, товарів), надання послуг (постачання електроенергії, газу, води, пари тощо), виконання робіт (поточний і капітальний ремонт основних засобів тощо) покупцям відповідно до замовлень, заявок, угод, договорів [5]. В таблиці 2.1 узагальнено етапи процесу постачання.

Носієм прав на окремі види товарних ресурсів є конкретні підприємства-постачальники товарів, з якими укладаються комерційні угоди на закупівлю товарів. Оскільки постачальниками товарних ресурсів, необхідних торговельному підприємству, можуть бути різ суб'єкти господарювання, для їх всебічної характеристики використовується наступна класифікація (рис. 2.1).

Економічна сутність кредиторської заборгованості полягає в тому, що це не тільки частина майна організації, як правило кошти, але і товарно-матеріальні цінності, наприклад у зобов'язаннях за товарним кредитом.

Як правова категорія кредиторська заборгованість - особлива частина майна організації, що є предметом обов'язкових правовідносин між організацією і її кредиторами. Організація володіє і користується кредиторською заборгованістю, але вона зобов'язана повернути чи виплатити дану частину майна кредиторам, що мають права вимоги на неї [3].

Поняття “розрахунки” та “заборгованість” в переважній більшості містять посилання на “зобов'язання”: розрахунки виникають за зобов'язаннями або зобов'язання випливають з розрахунків, заборгованість - це зобов'язання або навпаки. Тобто є необхідність визначити місце кожного з понять та взаємозв'язки між ними [10]. Зобов'язання мають масштабний характер, проникають в усі сфери діяльності підприємства та виникають з моменту прийняття будь-якого рішення, але не кожне зобов'язання є дійсним. У разі прийняття рішення про практичну реалізацію зобов'язання, яке передбачає обмін ресурсами, та набуття ним юридичного оформлення, його

можна вважати фінансовим. Виконання фінансового зобов'язання відбувається через систему розрахунків, які виникають та припиняються в момент руху тих чи інших ресурсів (або грошових коштів, або товарів, робіт, послуг). Стан розрахунків в будь-який момент їх існування характеризується дебіторською та кредиторською заборгованістю для кожного учасника. Існують різні визначення поняття в нормативних документах з бухгалтерського обліку, зокрема, в П(С)БО 2 «Баланс» зазначено, що:

зобов'язання - заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди [18].

Отже, заборгованість - це стан розрахунків за фінансовими зобов'язаннями на будь-який момент часу [9]. Кредиторська заборгованість - тимчасово залучені суб'єктом у власне користування грошові кошти, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі [9].

2.2. Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з постачальниками

Регулювання бухгалтерського обліку на підприємствах України ґрунтується на великій кількості нормативно-підзаконних актів, що здійснюється на всіх рівнях – від Законів України до податкових інструкцій. Ряд нормативно-правових документів регулює облік на підприємстві задля забезпечення повноти та достовірності даних про стан підприємства, захист інтересів користувачів інформації, регулювання документообігу для кожного найменування власності підприємства.

Можна виділити три основні рівні регулювання, сфери впливу та взаємодії із елементами української системи бухгалтерського обліку :

1) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;

2) Положення (стандарти) бухгалтерського обліку та План рахунків бухгалтерського обліку;

3) Накази та листи Міністерства фінансів, які роз'яснюють застосування П(С)БО [6].

Основою є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Закон поширюється на всіх юридичних осіб, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності. Для розуміння суті та впливу того чи іншого нормативного документа й охоплення більшого обсягу затвердженого законодавством регулювання необхідно визначити кожний із них і розкрити їх зміст та сферу регулювання (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з
постачальниками**

№ з/п	Назва документа	Ким і коли прийнято	Використання в обліку
1	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Верховна Рада України; Закон від 16.07.1999 р.	Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.
2	Цивільний кодекс України	Кодекс від 16.01.2003 р. № 435-IV	Регулює особисті немайнові та майнові відносини, засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.
3	Господарський процесуальний кодекс України	Кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-XII	Встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності.
4	П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73	Встановлює та регулює складання фінансової звітності, визнання і розкриття її елементів.
5	П(С)БО 9 «Запаси»	Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси підприємства та її розкриття у фінансовій звітності,

6	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»	Наказ Міністерства фінансів України від від 08.10.1999 N 237	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності.
7	П(С)БО 11 «Зобов'язання»	Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20	Визначає методологічні засади формування бухгалтерського обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності.
8	Податковий кодекс України	Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів.
9	Про внесення зміни до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку та визнання такими, що втратили чинність, наказів Міністерства фінансів України від 16 травня 1996 року № 99	Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2014 р. № 987	Інструкція поширюється на підприємства, установи та організації, їхні відділення, філії, інші відособлені підрозділи та представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності. Встановлює порядок видачі довіреностей для отримання матеріальних цінностей, їх повернення, реєстрації і зберігання.
10	Податковий кодекс України	Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки.
11	П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»	Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87	Визначаються зміст і форма Звіту про фінансові результати, а також загальні вимоги до розкриття його статей. Норми цього Положення (стандарту) стосуються звітів про фінансові результати підприємств, організацій та інших юридичних осіб усіх форм власності.
12	П(С)БО 16 «Витрати»	Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318	Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.
13	П(С)БО 18 «Будівельні контракти»	Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205	Регулювання методологічних засад формування підрядниками у бухгалтерському обліку інформації про доходи та витрати, пов'язані з виконанням будівельних контрактів, та її розкриття у фінансовій звітності.

14	П(С)БО 15 «Дохід»	Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999р. №290	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.
15	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. N 291	Затверджує типовий план рахунків
16	Постанова «Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення»	Постанова Кабінету Міністрів від 29.05.1999р. № 750	Відображення результатів суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості. Заходи щодо скорочення кредиторської та дебіторської заборгованості
17	Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті	Постанова Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22	Встановлює загальні правила, види і стандарти розрахунків клієнтів банків та банків у грошовій одиниці України на території України

[Складено за 39, 45]

Таким чином, узагальнено варіації розрахункових відносин при можливих умовах, спираючись на нормативну базу. Кожен із документів отримав редакції у 2020-2021 р.р.. На це вплинула і світова економічна криза, пов'язана із пандемією, яка внесла непередбачувані корективи до систем економіки не тільки України й світу в цілому, і підсумки актуалізації законодавства.

2.3. Документальне оформлення операцій із заборгованістю постачальникам

Покупці відповідно до договору купівлі-продажу та інших договорів можуть здійснювати розрахунки шляхом попередньої оплати продукції, що купується, робіт, що виконуються, послуг, що надаються. Передача продукції

покупцю повинна бути документально підтверджена, щоб уникнути непорозумінь, які можуть виникнути при розрахунках. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві має досить складний вигляд (рис.2.1).

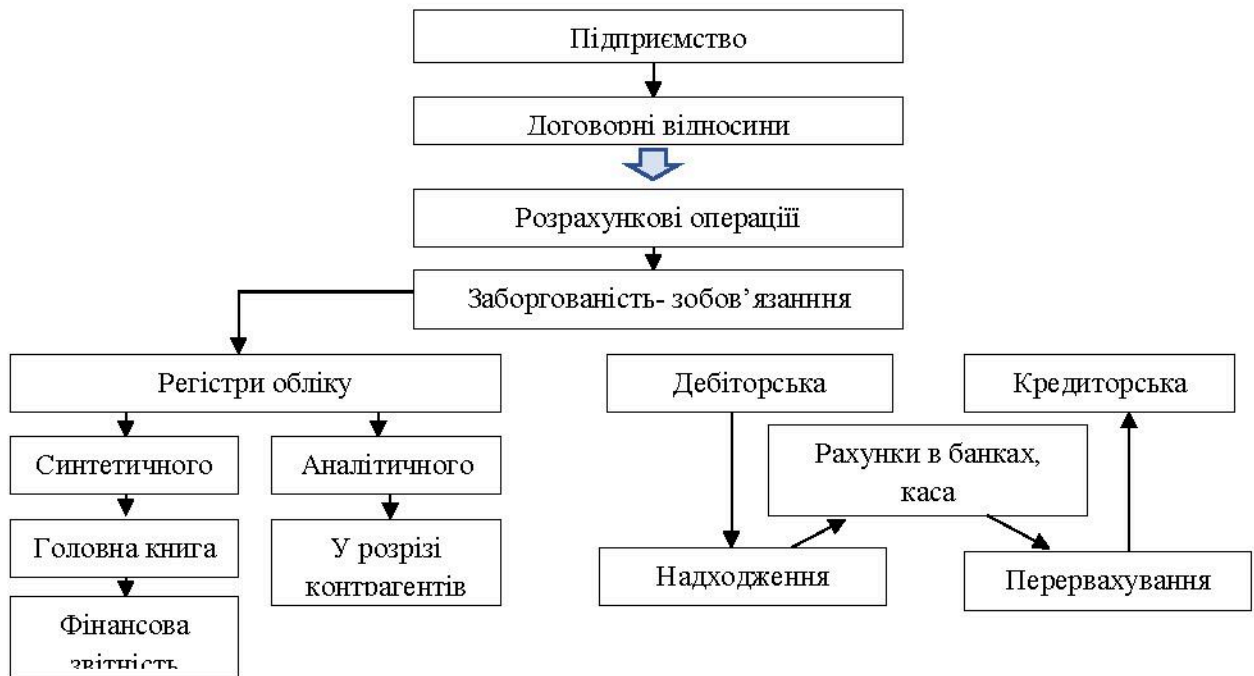

Рис.2.1. Модель організації розрахунків з постачальниками та її відображення в обліку

[Складено за 40]

Організація бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та її аудиту на підприємстві в цілому відповідає вимогам Положенню про бухгалтерський облік та закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність». Визначаючи завдання бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та покупцями важливо відмітити складність обліку товаро-матеріальних взаємовідносин (рис.2.2).

Для обліку розрахунків з постачальниками та покупцями існує певна кількість первинних документів, форми та бланки яких затверджені Міністерством статистики України (табл 2.3).

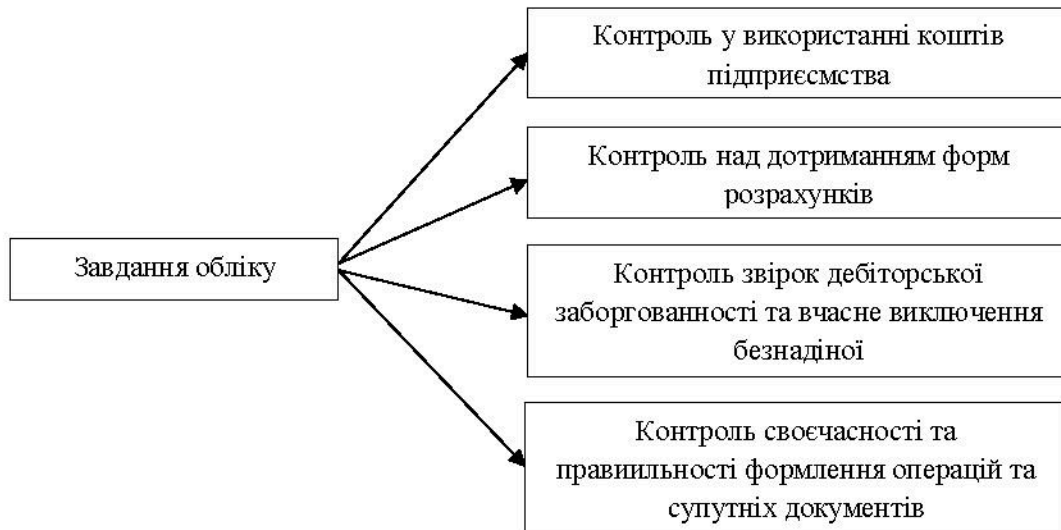

Рис.2.2. Основні завдання обліку розрахунків з постачальниками

[Складено за 41]

Таблиця 2.3

Первинні документи з обліку розрахунків з постачальниками

№ з/п	Документ	Правила оформлення	Характеристика
1	Товарно-транспортна накладна (ТНН)	Типова форма 1-ТН. Складається у 4-х примірниках. Перший примірник залишається у відправника вантажу, другий примірник водій-експедитор передає одержувачу вантажу, третій і четвертий – перевізнику.	Є супровідним документом перевезеного вантажу, на підставі якого відбувається списання товарів у відправника та оприбуткування їх у одержувача.
2	Рахунок-фактура	Типова форма № 868 Складається у 2-х примірниках, один з яких надається покупцеві для оплати чи передоплати за відвантаження товарів або надання послуг.	Є підставою для відображення господарської операції тільки після його оплати, що підтверджується відповідними платіжними документами.
3	Акт виконаних робіт (послуг)	Складається у 2-х примірниках, один з яких надається замовнику, а інший – виконавцю робіт (послуг).	Підтверджує факт виконання робіт або надання послуг.
4	Виписки банку	Надсилається банком до підприємства у паперовій або електронній формі не рідше одного разу на місяць.	Підтверджує надходження коштів від покупця на поточний рахунок підприємства.
5	Прибутковий касовий ордер (ПКО)	Типова форма М-4 Прибутковий ордер в одному примірнику складається матеріально відповідальною особою у день надходження цінностей	Застосовується для оприбуткування матеріалів, які надійшли на підприємство від постачальників або з переробки.

		на склад.	
6	Податкові накладні	Право на складання податкових накладних надається лише платникам ПДВ. Податкова накладна складається у 2-х примірниках на дату виникнення податкового зобов'язання. Усі податкові накладні підлягають обов'язковій реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних.	Дозволяє покупцю, який є платником податку, включити суму сплаченого ПДВ до податкового кредиту.
7	Накладні	Типова форма № М-11. Виписується у 2-х примірниках, один з яких надається покупцеві, а другий надсилається до складу підприємства.	Є підставою для відпуску товарів покупцям.
8	Договір	Складається у 2-х примірниках.	Є документом про договірне зобов'язання, у якому фіксується порядок дій сторін при здійсненні господарської операції.
9	Чек РРО	Реєстри розрахункових операцій застосовуються усіма суб'єктами господарювання у сфері торгівлі, громадського харчування і послуг, за винятком ФОП-платників єдиного податку 1 групи та 2-4 груп, якщо їх дохід менший за 1 млн. грн.	Є розрахунковим документом. Для відображення надходження грошових коштів на основі усіх чеків РРО, що були виписані за день, складається прибутковий касовий ордер.
10	Розрахунки бухгалтерії про наявність курсових різниць та інші бухгалтерські довідки	Може складатися у довільній формі з використанням необхідних реквізитів. Підписується особою, яка склала довідку, і головним бухгалтером.	Може використовуватись для виправлення помилок у бухгалтерському обліку, для підтвердження господарських операцій та для інших цілей.
11	Векселі	Векселі (переказні і прості) складаються в документарній формі на бланках з відповідним ступенем захисту від підроблення, форма та порядок виготовлення яких затверджуються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.	Виписується векселедавцем і містить нічим не обумовлене зобов'язання (наказ банкові) оплатити векселедержателю, зазначену у векселі суму в призначений час і в призначеному місці.

[Складено за 67, 57, 71]

Усі документи є частиною документообігу підприємства. Документообіг - рух документів з організації з моменту їх отримання чи утворення до

завершення виконання чи відправки [67]. Правильна організація документообігу сприяє оперативному проходженню документів в апараті управління, пропорційному завантаженню підрозділів та посадових осіб, що показує позитивний вплив на процес управління в цілому.

Документообіг на підприємстві здійснюється у вигляді потоків документів, що циркулюють між пунктами обробки.

Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені у паперовій або в електронній формі та повинні мати обов'язкові реквізити, якщо інше не передбачено окремими законодавчими актами України [68, 2].

Первинні документи, створені в електронному вигляді, застосовуються у бухгалтерському обліку за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг [21].

У разі складання та зберігання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку з використанням електронних засобів оброблення інформації підприємство зобов'язане за свій рахунок виготовити їх копії на паперових носіях на вимогу інших учасників господарських операцій, а також правоохоронних органів та відповідних органів.

Таким чином, на сьогоднішній день документальне оформлення операцій з розрахунків з постачальниками та замовниками не є досконалим і потребує оптимізації. Через недоліки типових форм на виписку та облікову обробку первинних документів витрачається багато часу. Так як документування господарських операцій невідривно пов'язано з аналітичним й синтетичним обліком, то його модернізація повинна базуватися на системі обліку на підприємстві і враховувати специфіку його діяльності.

2.4. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з постачальниками

Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» призначений для обліку розрахунків з постачальниками (підрядниками) за одержані товарно-матеріальні цінності, виконанні роботи та надані послуги.

За кредитом рахунку 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками" відображається заборгованість за одержані від постачальників та підрядників товарно-матеріальні цінності, прийняті роботи, послуги, за дебетом - її погашення, списання тощо. Рахунок 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками" має такі субрахунки; 631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками" 632 "Розрахунки з іноземними постачальниками" 633 "Розрахунки з учасниками ПФГ".

Характеристику рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Характеристика рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»

Номер рахунка	Призначення рахунка	Відображення інформації за розрахунками із постачальниками та підрядниками	
		Дебет	Кредит
63	Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи і надані послуги.	Відображається погашення, списання заборгованості за одержані від постачальників та підрядників активи і прийняті роботи й послуги.	Відображається виникнення заборгованості за одержані від постачальників та підрядників товарно-матеріальні цінності, прийняті роботи і послуги.

Рахунки з якими кореспондує рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» представлено в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

**Рахунки з якими кореспондує рахунок
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»**

За дебетом з кредитом рахунків:	Назва рахунків	За кредитом з дебетом рахунків:	Назва рахунків
24	“Брак у виробництві”	15	“Капітальні інвестиції”
30	“Каса”	20	“Виробничі запаси”
31	“Рахунки в банках”	21	“Тварини на вирощуванні та відгодівлі”
34	“Короткострокові векселі одержані”		
36	“Розрахунки з покупцями та замовниками”	22	“Малоцінні та швидкозношувані предмети”
		23	“Виробництво”
37	“Розрахунки з різними дебіторами”	24	“Брак у виробництві”
		28	“Товари”
41	“Пайовий капітал”	30	“Каса”
46	“Неоплачений капітал”	31	“Рахунки в банках”
48	“Цільове фінансування і цільові надходження”	39	“Витрати майбутніх періодів”
		47	“Забезпечення майбутніх витрат і платежів”
50	“Довгострокові позики”	64	“Розрахунки за податками й платежами”
51	“Довгострокові векселі видані”		
52	“Довгострокові зобов’язання за облігаціями”		
55	“Інші довгострокові зобов’язання”	68	“Розрахунки за іншими операціями”
		80	“Матеріальні витрати”
60	“Короткострокові позики”	84	“Інші операційні витрати”
62	“Короткострокові векселі видані”	85	“Інші затрати”
68	“Розрахунки за іншими операціями”	91	“Загальновиробничі витрати”
		92	“Адміністративні витрати”
70	“Доходи від реалізації”	93	“Витрати на збут”
71	“Інший операційний дохід”	94	“Інші витрати операційної діяльності”
74	“Інші доходи”	99	“Надзвичайні витрати”

Взаємовідносини з постачальниками оформлюються договором. В договорі вказуються умови постачання, вимоги до продукції, яка поставляється, терміни і розміри поставок, терміни оплати, штрафні санкції за невиконання умов договору тощо. Щоб відобразити поточні розрахунки з постачальниками та підрядниками за поставлені ними ТМЦ, виконані роботи, надані послуги, застосовують такі субрахунки до рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» та 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

По кредиту цих субрахунків відображають заборгованість за отримані виробничі запаси, МШП, товари, виконані роботи, надані послуги.

Також використовується рахунок 371. По дебету субрахунку 371 відображають суми виданих авансів (попередньої оплати) за товари, роботи, послуги в кореспонденції з рахунками обліку грошових коштів (Кт 30, 31).

Після виконання постачальниками та підрядниками своїх зобов'язань по кредиту субрахунку 371 відображають погашення дебіторської заборгованості за авансами в кореспонденції з дебетом рахунка 63. Також по кредиту субрахунку 371 відображають суми, повернені постачальниками або підрядниками як невикористані, у кореспонденції з рахунками обліку грошових коштів. Крім того, по кредиту субрахунку 371 здійснюють списання заборгованості за виданими авансами в разі визнання її безнадійною.

Щоб докладніше ознайомитися з механізмом синтетичного обліку розрахунків з постачальниками та замовниками на ТОВ «Інтер Еко Технологія», необхідно розглянути кореспонденцію рахунків щодо розрахунків з постачальниками та замовниками, яка наведена у таблиці 2.6.

На ТОВ «Інтер Еко Технологія» було реалізовано три конічні пішипники бренду «Коуо» суму 2800 грн. з урахуванням ПДВ. Покупцем була обрана попередня оплата безготівковим способом. Собівартість реалізованих товарів складає 1350 грн.

**Облік розрахунків з постачальниками
на ТОВ «Інтер Еко Технологія»**

Зміст господарської операції	Номер документу і дата	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
Оприбутковано бензин від постачальника ВП «КЗРА Промагрегат»	Накладна № 736, Податкова накладна №111 від 18 березня 2022р.	203.02	631.11	62712,50
Відображено суму податкового кредиту із вартості придбаних цінностей у постачальника	Накладна № 736, Податкова накладна №111 від 18 березня 2022р.	641.01	631.11	12542,50
Відображено суму на вартість ТЗР	Товаро-транспортна накладна №082038, Податкова накладна №111 від 18 березня 2022р.	203.03	631.11	5000,00
Відображено суму податкового кредиту із вартості ТЗР	Накладна № 736, Податкова накладна №111 від 18 березня 2022р.	641.01	631.11	1000,00
Проведена оплата постачальнику ВП «КЗРА Промагрегат» за поставлені цінності	Прибуткова накладна, Платіжне доручення №164 від 19 березня 2022р.	631.11	311.12	81255,00
Перераховано з поточного рахунка аванс ПАТ «Металургтрансремонт» за ремонт підставок - на суму вартості ремонтних робіт	Платіжне доручення №370 від 19 березня 2022р., Рахунок №227	371.15	311.12	84000,00
Відображено суму податкового кредиту	Податкова накладна №118 від 18 березня 2022р.	641.01	644.01	14000,00
Проведено залік вартості ремонтних робіт - на суму вартості ремонтних робіт - на суму ПДВ	Акт виконаних робіт, Накладна № 23 від 20 березня 2022р.	152.02	631.11	110000,00
		644.01	631.11	22000,00
Зараховано аванс за виконані ремонтні роботи	Акт виконаних робіт, Накладна № 23 від 20 березня 2022р.	631.11	371.15	84000,00

Здійснено розрахунок за виконані ремонтні роботи	Акт виконаних робіт, Накладна № 23 від 20 березня 2022р.	631.11	311.12	48000,00
Відображено розрахунок за податковим кредитом	Податкова накладна №118 від 18 березня 2022р.	641.01	644.01	8000,00
Перерахована передплата підряднику ВСП «Дніпропетровське локомотивне депо» за ремонт швидкостемірів, у т.ч. ПДВ	Платіжне доручення №372 від 22 березня 2022р.	371.15	311.12	9811,85
		641.01	311.12	1635,31
Проведено залік за виконані ремонтні роботи швидкостемірів, отриманих від підрядника	Накладна №5 від 24 березня 2022р.	152.02	631.12	8176,54
Проведено залік заборгованості по підряднику ВСП «Дніпропетровське локомотивне депо»	Накладна №5 від 24 березня 2022р.	631.12	371.15	8176,54

[Сформовано самостійно]

Клієнти, що вперше ведуть розрахунки з ТОВ «Інтер Еко Технологія» використовують можливість отримати замовлення безпечним способом за рахунок пересилання замовлень поштою та їх оплати по факту отримання у руки.

Висновки до розділу 2

Здійснюючи свою господарську діяльність підприємства вступають в розрахункові відносини з іншими підприємствами, організаціями і особами. Ці розрахунки пов'язані з формуванням основних і оборотних засобів, отриманням послуг.

Основними завданнями обліку розрахунків з постачальниками є: формування повної і достовірної інформації про стан розрахунків з постачальниками і підрядниками за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи та надані послуги, необхідної внутрішнім користувачам

бухгалтерської звітності - керівникам, засновникам, учасникам і власникам майна організації, а також зовнішнім - інвесторам, кредиторам і іншим користувачам бухгалтерської звітності; забезпечення інформацією, необхідної внутрішнім і зовнішнім користувачам бухгалтерської звітності для контролю за дотриманням законодавства України при здійсненні організацією господарських операцій і їх доцільністю, наявністю і рухом майна і зобов'язань, використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів у відповідно до затверджених норм, нормативами і кошторисами; контроль за станом дебіторської та кредиторської заборгованості; контроль за дотриманням форм розрахунків, встановлених в договорах з постачальниками і покупцями; своєчасна перевірка розрахунків з дебіторами і кредиторами для виключення простроченої заборгованості.

У другому розділі дипломної роботи розкрито питання організації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, наведено принципи документування і первинного, синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з постачальниками на прикладі діяльності ТОВ «Інтер Еко Технологія».

Таким чином, під час здійснення господарських операцій будь-яке підприємство знаходиться у взаємодії з іншими підприємствами та організаціями, завдяки чому і відбувається перетворення сировини у готову продукцію, створення матеріальних благ, отримання прибутку тощо. В бухгалтерському обліку така взаємодія відображається у розрахунках з постачальниками та підрядниками, а саме на рахунку 63. При складанні балансу підприємства дебетове сальдо рахунку 63 відображається в його активі, а кредитове – в пасиві, тобто заборгованість наводиться розгорнуто.

РОЗДІЛ 3

АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ

3.1. Мета, завдання та джерела аудиту розрахунків з поставачальниками

Ефективність аудиту розрахунків з поставачальниками підприємства залежить від раціональної його організації та чітко сформованої методики, яка передбачає наявність послідовного переліку етапів, методів та прийомів контролю та відповідного пакету розроблених робочих документів контролера для проведення контролю обраного об'єкта і базується на визначеному переліку систематизованих джерел інформації [6, с.263].

Завдання аудиту розрахунків з поставачальниками представлені на рис.3.1.

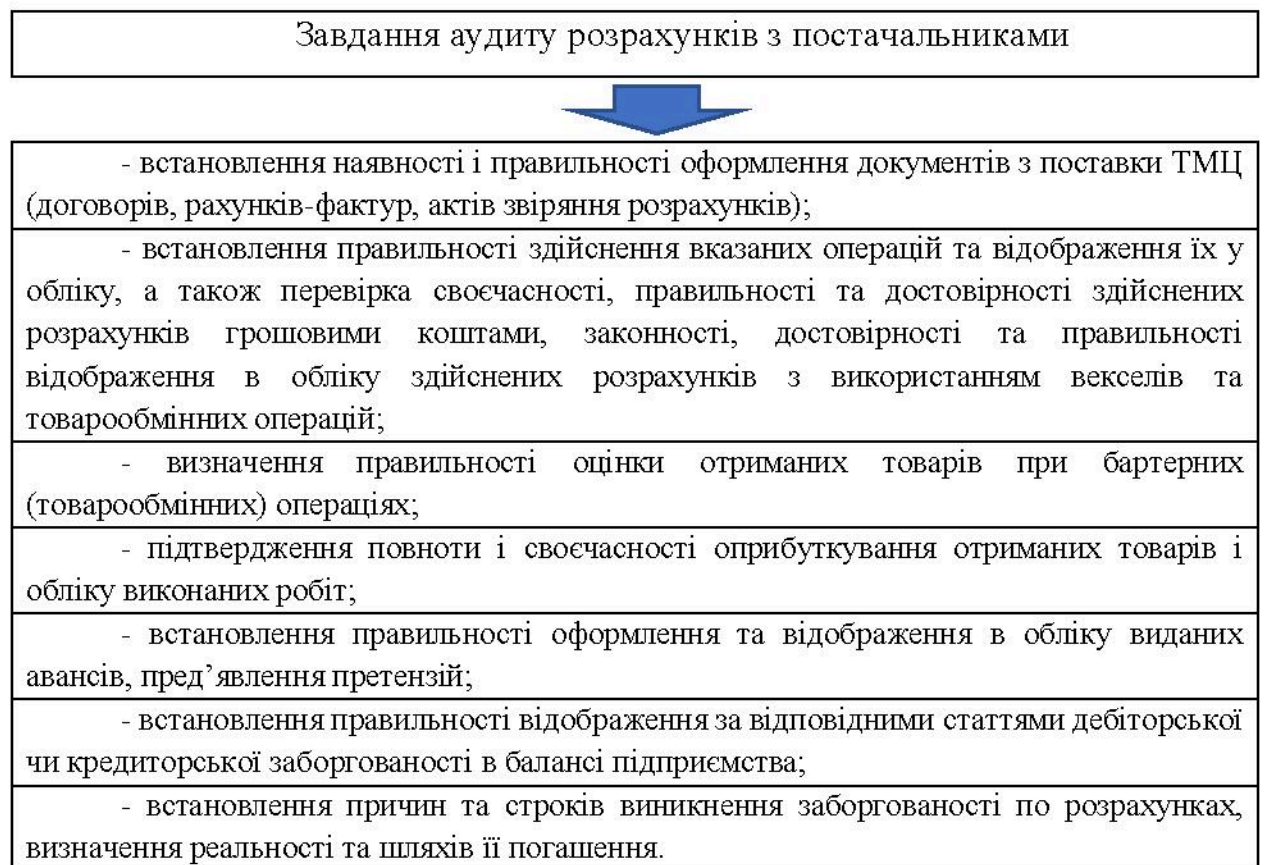

Рис.3.1. Завдання аудиту розрахунків з поставачальниками

Для досягнення поставлених завдань необхідно отримати аудиторські докази, використовуючи різні прийоми і джерела отриманої інформації.

Основними елементами контролю операцій із забезпечення здійснення розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства та фактів їх зміни є:

– об'єкти – договори, укладені підприємством; розрахункові операції; записи в первинних документах, облікових регістрах та звітності; господарські операції з обліку фактів зміни зобов'язань в контексті розрахунків з постачальниками та підрядниками; інформація про порушення та зловживання у веденні обліку, які знайшли документальне підтвердження в актах ревізії, перевірок, висновках аудиторів, постановках правоохоронних органів;

– суб'єкти – власник та підрозділи підприємства, які виконують контрольні функції за формуванням розрахунків з постачальниками та підрядниками (юридичний відділ, відділ постачання, бухгалтерія, відділ економічного аналізу, планово-фінансовий відділ, відділ маркетингу).

Контроль процесу постачання розпочинається із оцінки потенційного постачальника та якості сировини, матеріалів, устаткування, енергоносіїв, інших ресурсів і послуг, що купуються підприємством.

Після підписання договорів контролером перевіряється факт виконання договірних відносин та розрахункової дисципліни.

Джерела даних для перевірки документальної обґрунтованості розрахунків з постачальниками та підрядниками наведено на рисунку 3.2.

Джерела даних для перевірки документальної обґрунтованості розрахунків з постачальниками та підрядниками за умови здійснення розрахунків у безготівковій та готівковій формах наведено на рисунку 3.3.

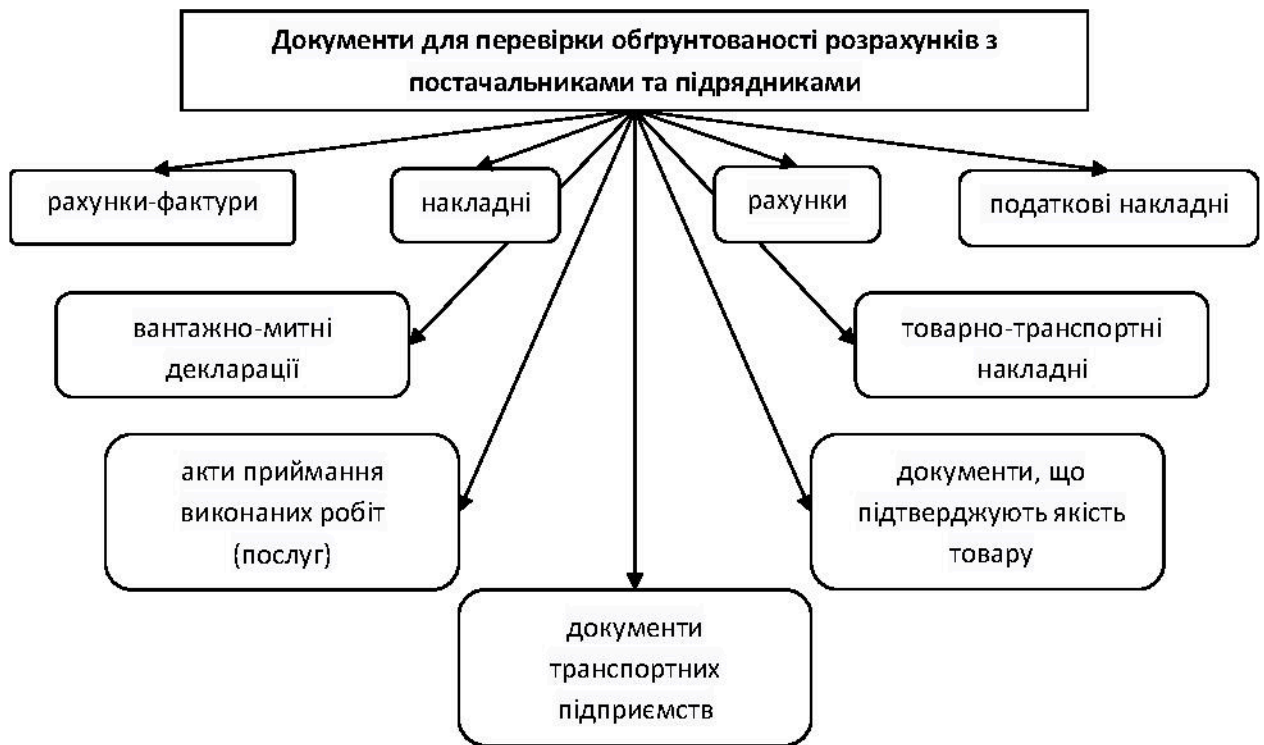

Рис. 3.2. Джерела даних для перевірки документальної обґрунтованості розрахунків з постачальниками на підприємстві

Одним з найважливіших завдань ефективної організації системи внутрішнього контролю операцій із забезпечення виконання договірних зобов'язань на підприємствах є регламентування його здійснення, тобто закріплення відповідного порядку виконання контролю у відповідних наказах або положеннях та формування системи внутрішніх розпорядчих документів:

- положенні про облікову політику (в частині врегулювання особливостей облікового відображення виконання та зміни зобов'язань підприємства);

- положенні про філіали, представництва, відокремлені підрозділи (визначення особливостей виконання та зміни зобов'язань за філіалами, представництвами, відокремленими підрозділами з метою оцінки їх впливу на фінансовий стан підприємства в цілому);

- положенні про договірну роботу;

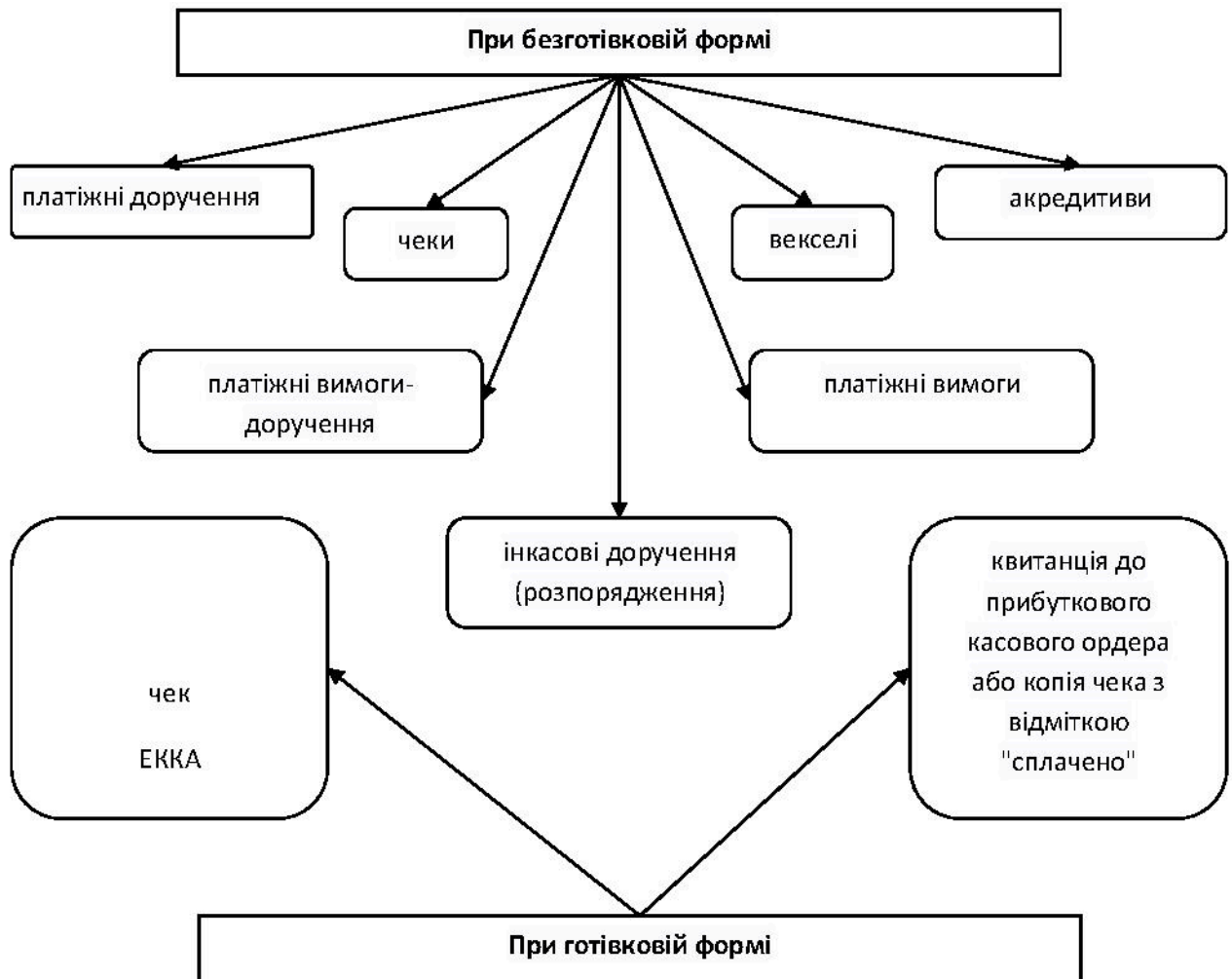

Рис. 3.3 Джерела даних про розрахунки з постачальниками та підрядниками при безготівковій та готівковій формах розрахунків

– графіку документообігу (фіксація руху первинних облікових документів та відстеження виконання розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства);

– положенні про службу внутрішнього контролю (розкриття та закріплення функціональних обов'язків обраних суб'єктів контролю за підконтрольним об'єктом);

– посадових інструкціях працівників (визначення контрольних функцій та реалізація процедур контролю за обраним об'єктом перевірки) [6].

Склад інформаційних джерел для здійснення контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками наведено на рис.3.4.

Інформаційні джерела аудиту розрахунків з постачальниками

законодавчі і нормативні акти, що регулюють питання організації обліку і оподаткування розрахункових операцій (Податковий кодекс, П(С)БО 7 «Основні засоби», 8 «Нематеріальні активи», 9 «Запаси», 10 «Дебіторська заборгованість», 16 «Витрати», План рахунків бухгалтерського обліку, Інструкція щодо застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку тощо);

наказ про облікову політику підприємства;

договірна документація на постачання товарно-матеріальних засобів, виконання робіт і послуг;
--

журнал реєстрації рахунків-фактур постачальників; рахунки-фактури постачальників; журнал реєстрації довіреностей на отримання товарно-матеріальних засобів; акти звіряння розрахунків; акти інвентаризації розрахунків; копії платіжних доручень; книга придбання товарно-матеріальних засобів; бухгалтерська звітність, облікові регістри, обігові відомості, журнали-ордери 6 с.-г., 7 с.-г., 8 с.-г., Головна книга.

Рис.3.4. Інформаційні джерела аудиту розрахунків з постачальниками

Таким чином, при перевірці розрахунків з постачальниками встановлюють: - чи укладені договори постачання продукції; чи правильно обчислюються суми (з урахуванням термінів реалізації, якості продукції й інших факторів), що приєднуються підприємству за прийняту покупцем продукцію; реальність заборгованості покупців, що числиться по рахунку «Розрахунки з покупцями і замовниками»; повноти і своєчасності розрахунків покупців за прийняту ними продукцію.

3.2. Методика аудиту заборгованості постачальникам

При перевірці розрахункових операцій за рахунком 63 «Рахунки з постачальниками та підрядниками», де ведеться облік розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності,

виконані роботи і надані послуги, необхідно вивчити законність і правильність відображення цих операцій за відповідними субрахунками:

- 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»;
- 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

Контроль здійснюється окремо за кожним постачальником за кожним документом (рахунком) на сплату. Під час одержання матеріалів, товарів необхідно зробити запис: дебет рахунка 20 "Виробничі запаси", 28 "Товари", кредит рахунка 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками". А коли на підставі виписки банку відбувається списання грошей для розрахунку з постачальником, то робиться запис: дебет 63, кредит 31 "Рахунки в банках".

Безпосередньому вивченню підлягають розрахунково-господарські операції:

- своєчасність і повнота оплати з постачальниками за кожним рахунком - фактурою;
- законність віднесення по рахунках вартості матеріальних цінностей, наданих послуг, виконаних робіт;
- повнота оприбуткування матеріальних цінностей в розрізі балансових рахунків та їх субрахунків;
- правильність і своєчасність акцепту платіжних вимог-доручень;
- своєчасність і правильність оприбуткування, оцінка і відображення в регістрах бухгалтерського обліку невідфактурованих поставок;
- достовірність сум, відображених у регістрах аналітичного обліку нестач і претензій.

При контролі розрахунків з постачальниками необхідно встановити наявність договорів поставки виробничих запасів, перевірити доцільність придбання, дотримання встановлених договором розрахунків.

Щоб встановити повноту оприбуткування матеріальних цінностей, слід зіставити дані про їх кількість і вартість за платіжними документами (платіжним дорученням і вимогами-дорученнями) з даними документів на їх оприбуткування (рахунків, рахунків-фактур, товарно-транспортних

накладних) і показниками аналітичного обліку розрахунків з постачальниками (реєстрів операцій за рахунками з постачальниками), книгами, картками складського обліку, звітами руху товарів. При ревізії розрахункових операцій доцільно максимально використати метод зустрічних перевірок, що дасть змогу якісніше провести перевірку.

По ходу перевірки необхідно встановити, чи правильно відображені по статтях балансу відповідні залишки заборгованості. Для цього підраховують залишки по кожному виду розрахунків на одну і ту ж дату по даних аналітичного обліку, з залишками по синтетичного рахунках 63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками”, обліковими даними Головної книги і відповідними статтями бухгалтерського балансу. При наявності розбіжностей слід перевірити реальність і документальну основу заборгованості по кожному постачальнику. Такі розбіжності можуть бути результатом запусченості обліку розрахункових операцій, чи результатом зловживань.

Стратегія проведення аудиту розрахунків з постачальниками і підрядниками розробляється виходячи із норм МСА 300 "Планування". На підготовчій стадії аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства необхідно оцінити систему внутрішнього контролю цих розрахунків.

У внутрішній контроль включається сукупність організаційної структури, методик і процедур, прийнятих керівництвом в якості засобів для впорядкованого і ефективного ведення господарської діяльності.

Етапи проведення внутрішньогосподарського контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві представлено на рисунку 3.5.

Рис.3.5. Етапи проведення внутрішньогосподарського контролю розрахунків з постачальниками на підприємстві

Підстави та особливості господарських зв'язків із постачальниками визначаються за договорами (угодами), в яких обумовлюються: найменування продукції, (товарів, робіт, послуг), кількість поставки (обсяги виконання), ціна, терміни, спосіб поставки, порядок розрахунків.

Взаємні претензії за розрахунками за постачальниками та підрядниками повинні розглядатися сторонами в претензійно-позовному порядку.

Отже, з метою оцінки ефективності внутрішнього контролю аудитор проводить тестування розрахунків з постачальниками і підрядниками. Приклад тесту внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками наведено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

**Тест внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками
ТОВ Інтер Еко Технологія**

№ п/п	Зміст	Варіанти відповіді			Примітки
		Так	Ні	Інформація відсутня	
1	Чи замовлення на закупівлю і прибуткові документи оформляються в порядку послідовності.	√			
2	Чи витрати, пов'язані з придбанням, підтверджуються затвердженими рахунками-фактурами й іншими додатковими документами.	√			
3	Чи ведеться аналітичний облік у розрізі кожного постачальника і підрядника.	√			
4	Чи звіряються дані журналів-ордерів по кредиторській заборгованості з даними головної книги.			√	
5	Чи здійснюється контроль за своєчасністю погашення кредиторської заборгованості по розрахункам з постачальниками і підрядниками.	√			
6	Чи ведеться періодична перевірка закупівельних цін особою, що не працює у відділі закупівель.		√		
7	Чи здійснюються офіційні процедури по вибору постачальників на конкурсній основі.		√		
8	Чи перевіряється арифметична точність рахунків-фактур, накладних.	√			
9	Чи функції, пов'язані з закупівлями, відділені від функцій, зв'язаними із запитами, відвантаженням.			√	
10	Чи обробка рахунків-фактур і кредиторської заборгованості відділена від функції ведення головної книги.	√			
11	Чи у випадку виходу у відпустку співробітників, в обов'язки яких входить робота з закупівлями і кредиторською заборгованістю, на виконання цих обов'язків призначають інших осіб.			√	

Оцінивши систему внутрішнього контролю на підприємстві, аудитор переходить до планування аудиту, кінцевим результатом якого є складання плану аудиту. Приклад плану аудиту наведено в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

План аудиту розрахунків з постачальниками

№ п/п	Перелік аудиторських процедур	Джерела інформації	Період перевірки	Примітки (рекомендовані прийоми перевірки)
1	Перевірка відповідності облікової політики щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками нормам діючого законодавства	Облікова політика підприємства	02.10.22р.	Співставлення, підтвердження
2	Правова оцінка правильності оформлення договорів	Договори, контракти	03.10.22р.	Простежування, підтвердження
2.1	Перевірка відповідності договорів вимогам законодавства			
2.2	Перевірка відповідності форми розрахунків по договору з фактичною			
2.3	Повнота і своєчасність виконання сторонами своїх обов'язків	Договори, контракти	03.10.22р.	Простежування, підтвердження
3	Перевірка організації первинного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками	Рахунки, рахунки-фактури, інструкції про порядок нарахування і виплати в бюджет ПДВ	04.10.22р.	Простежування, перерахунок, вибіркова перевірка, співставлення
3.1	Перевірка достовірності (повноти і точності) фактів придбання товарів (робіт, послуг)			
3.2	Перевірка оперативності реєстрування фактів придбання			
3.3	Перевірка дотримання графіка документообігу			
3.4	Перевірка повноти і точності реєстрації документа в облікових регістрах			
3.5	Наявність підтверджуючих документів			
4	Перевірка правильності даних проведення інвентаризаційних розрахунків з постачальниками і підрядникам	Акти звіряння розрахунків, договори, журнали-ордери, машинограми	05.10.22р.	Підтвердження, перерахунок, вибіркова перевірка, співставлення
4.1	Перевірка дотримання строків проведення інвентаризації			
4.2	Перевірка наявності і правильності складання наказу керівника про			

	призначення інвентаризаційної комісії			
4.3	Перевірка правильності документального оформлення результатів проведеної інвентаризації			
4.4	Проведення вибіркової інвентаризації (при необхідності)			
4.5	Підтвердження сум заборгованості постачальникам/ підрядникам			
5	Перевірка правильності розрахунків через розрахунковий та спеціальні рахунки підприємства в банку	Первинна документація, розрахунково-платіжні документи, реєстри аналітичного і синтетичного обліку	06.10.22р.	Співставлення, підтвердження, сканування, вибіркова перевірка
5.1	Перевірка повноти і своєчасності оприбуткування ТМЦ			
5.2	Перевірка відповідності даних прибуткових документів договорам			
5.3	Звіряння даних прибуткових документів з даними складського обліку			
5.4	Перевірка правильності оформлення первинних облікових документів			
5.5	Перевірка правильності оформлення первинних документів щодо надходження ТМЦ			
5.6	Перевірка правильності оформлення платіжних документів			
5.7	Перевірка правильності відображення операцій на рахунках			
5.8	Перевірка правильності розрахунку ПДВ			
5.9	Перевірка відповідності даних синтетичного та аналітичного обліку			
5.10	Перевірка відповідності сум на рахунках даним первинних документів			
6	Перевірка стану заборгованості постачальникам	Аналітичні дані до рахунка 63	07.10.22р.	Сканування
6.1	Перевірка реальності кредиторської заборгованості			
6.2	Перевірка реальності списання кредиторської заборгованості			

Аудит розрахунків з постачальниками доцільно здійснювати у наступній послідовності: спочатку з'ясовують стан бухгалтерського обліку, фінансової звітності та внутрішнього контролю. Це дає змогу визначити напрями подальшої перевірки та ті ділянки обліку, яким потрібно приділити більше уваги у зв'язку з виявленими порушеннями.

Якщо аудитором виявлені порушення або помилки, то необхідно скласти робочий документ виявлених порушень. Його приклад наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

**Робочий документ виявлених порушень в первинних документах
щодо розрахунків з постачальниками і**

№ п/п	Назва	№	Дата складання	Зазначена сума в документі, грн.	Необхідна сума, грн.	Відхилення, грн	Примітки
1	Банківська виписка	231	05.05.22	140000	150000	+10000	Помилка банку
2	Банківська виписка	862	16.05.22	156000	146000	-10000	Помилка банку
3	Довіреність	97	21.05.22	9600	9900	-300	Помилка бухгалтера

Таблиця 3.4

**Протокол виявлених помилок і порушень законодавчих та
нормативних актів при перевірці розрахунків**

Первинні документи, облікові реєстри, фінансова звітність				Характер порушень	Вплив порушення на достовірність балансу, оподаткування та дотримання законодавства	Порушені нормативні акти
Найменування	№	Дата	Сума, грн			
Договір на отримання послуг	25	02.05.22	15000	Зобов'язання відображені за умовою погашення	Необхідно відобразити за теперішньою вартістю	П(С)БО №11 п.10

В результаті того, як аудитор виявить порушення, йому необхідно скласти протокол виявлених помилок. В даному документі зазначити характер порушень, вплив порушення на достовірність балансу, оподаткування та дотримання законодавства, а також виявити нормативні акти. Приклад протоколу наведено в таблиці 3.4.

Результати аудиту оформляються у вигляді аудиторського висновку, який повинен містити в собі чітко викладене письмове уявлення про перевірену фінансову звітність.

3.3. Напрями вдосконалення обліку і аудиту розрахунків з постачальниками

Для покращення розрахункової дисципліни та виконання обов'язків перед постачальниками пропонується запланувати платіжний календар на місяць для ТОВ Інтер Еко Технологія з метою попередньої/оперативної перевірки в межах фінансового управлінського контролю. Цей інструмент оперативного контролю та управління грошовими потоками має бути побудований в розрізі двох розділів: графіка майбутніх платежів; графіка майбутніх надходжень коштів.

Таблиця 3.5

Запропонований платіжний календар ТОВ Інтер Еко Технологія на липень 2022 року

Показник	Декади		
	01-10.07.2022	11-20.07.2022	21-31.07.2022
Залишок коштів на початок	150 893 462,88	142 524 550,88	193 334 550,88
Очікувані надходження, всього:	95 485 000,00	56 110 000,00	70 278 000,00
Виручка від реалізації, у т.ч.:	95 385 000,00	56 110 000,00	20 218 000,00
готової продукції	95 000 000,00	56 000 000,00	20 000 000,00
товарів	300 000,00	100 000,00	150 000,00
робіт та послуг	85 000,00	10 000,00	68 000,00
% за депозитом	100 000,00		
Кредит банку	0,00		50 000 000,00

Повернення грошових коштів від постачальників	0,00		60 000,00
Очікувані платежі, всього:	103 853 912,00	5 300 000,00	9 415 000,00
Оплата податків і зборів	102 000,00		
Оплата постачальникам, у т.ч.:	102 951 912,00	5 300 000,00	9 265 000,00
матеріали і сировина	102 586 912,00	5 300 000,00	9 000 000,00
товари	350 000,00		
роботи і послуги, у т.ч.:	15 000,00	0,00	265 000,00
оренда офісу			25 000,00
оренда виробничого приміщення			140 000,00
оренда магазину			60 000,00
послуги банку			5 000,00
комунальні послуги			30 000,00
інтернет, зв'язок			5 000,00
реклама	15 000,00		
Виплата заробітної плати	300 000,00		150 000,00
Повернення грошових коштів покупцям	500 000,00		
Чистий грошовий потік	-8 368 912,00	50 810 000,00	60 863 000,00
Залишок коштів на кінець	142 524 550,88	193 334 550,88	254 197 550,88

Крім того, пропонується використання наступної Програми маркетингового аудиту (табл. 3.6)

Таблиця 3.6

**Запропонована програма маркетингового аудиту
для ТОВ Інтер Еко Технологія**

№	Мета і завдання контролю	Методи і процедури контролю	Джерела контролю	Термін виконання	Виконавці
1	2	3	4	5	6
1	Контроль виконання програми реалізації	Складання планів-графіків	Затверджені плани-графіки	Стратегічний план-графік - за місяць до початку календарного року (першого циклу), оперативні плани-графіки - за тиждень до початку місяця (кожного наступного циклу) у розрізі підрозділів,	керівники підрозділів, відділів

		Дотримання планів-графіків	Звіти за зміну, звіти за тиждень/декаду, звіти за місяць	На наступний день після закінчення періоду, за який складається звіт	керівники підрозділів, відділів
		Усунення/ коригування відхилень від плану-графіку	Доповідні записки, звіти виробництва за зміну, звіти за тиждень/декаду, звіти за місяць, зміни до затверджених планів-графіків	В найкоротший проміжок часу, необхідний для усунення відхилення	керівники підрозділів, відділів
2	Контроль руху та використання матеріальних ресурсів	Розрахунок оптимального нормативу запасів	Затверджені нормативи запасів	За місяць до початку календарного року першого (нового) виробничого циклу	керівники підрозділів, відділів, цехів, дільниць
		Складання графіку поставок	Графік поставок	За місяць до початку календарного року першого (нового) виробничого циклу	керівники підрозділів, відділів, цехів, дільниць
		Дотримання графіку поставок	Дані з програми оперативного/виробничого/управлінського обліку	Щодня	керівники підрозділів, відділів, цехів, дільниць
		Усунення/ коригування відхилень від графіку поставок	Доповідні записки, дані з програми оперативного/виробничого/управлінського обліку	В найкоротший проміжок часу, необхідний для усунення відхилення	керівники підрозділів, відділів, цехів, дільниць
		Розрахунок/ коригування норм списання запасів	Затверджені норми списання основних та допоміжних матеріалів	За місяць до початку нового виробничого циклу	керівник відділу нормування
		Дотримання норм списання	Дані з програми оперативного/виробничого/управлінського обліку, звіти про списання ТМЦ у виробництво, акти списання тощо	На наступний день після закінчення періоду, за який складається звіт	керівник відділу нормування

		Аналіз відхилень/коригування норм/графіків/планів	Дані з програми оперативного/виробничого/управлінського обліку, звіти про списання ТМЦ у виробництво, акти списання тощо	На наступний день після закінчення періоду, за який складається звіт	керівник відділу нормування, керівники підрозділів, відділів, цехів, дільниць
3	Контроль якості продукції	Вхідний контроль матеріалів та комплектуючих	Сертифікати якості, відповідності, гарантії виробника тощо	Щодня	відділ контролю якості сировини
		Контроль відповідності продукції технічним умовам	Звіти проведених випробувань, досліджень, замірів тощо	Щодня	відділ контролю якості продукції
		Контроль відповідності конструкції продукції встановленим нормативам			
		Контроль функціональної якості продукції			
4	Контроль якості пакування	Вхідний контроль пакувальних матеріалів	Сертифікати якості, відповідності, гарантії виробника тощо	Щодня	відділ контролю якості сировини
		Контроль відповідності запакованої продукції встановленим нормативам	Звіти проведених досліджень та замірів тощо	Щодня	відділ контролю якості продукції
5	Контроль якості зберігання	Перевірка складських приміщень на відповідність встановленим вимогам зберігання для	Результати проведених ремонтів, модернізацій, звіти за фактичної перевіркою приміщень незалежними спеціалістами	Раз в пів року, після ремонту та модернізації приміщень	служба технічного нагляду, керівники складських приміщень

	відповідного виду продукції	та/або внутрішньої служби технічного нагляду		
	Контроль за наявністю/відсутністю необхідної площі для зберігання продукції	Доповідні записки, звіти щоденного моніторингу	Щодня	керівники складських приміщень, МВО

В програмі маркетингового аудиту відображено перелік завдань, методів та процедур контролю, що повинні проводитися з метою недопущення погіршення якості продукції, зниження конкурентоспроможності, порушення термінів виконання договірних зобов'язань перед постачальниками.

Наступним кроком пропонується цифровізація обліку ТОВ «Інтер Еко Технологія», у тому числі через сприяння розвитку інфраструктури "Індустрія 4.0", "цифрового робочого місця", "смарт-фабрики". В таблиці 3.7. представлено Потенційні сфери впровадження digital-обліку розрахунків ТОВ «Інтер Еко Технологія»

До цифрових технологій відносяться: big data; нейротехнології і штучний інтелект; системи розподіленого реєстру; квантові технології; нові виробничі технології; промисловий Інтернет; компоненти робототехніки і сенсорика; технології бездротового зв'язку; технології віртуальної і доповненої реальностей. При цьому завдання-максимум полягає в тому, щоб створити систему управління видобутком, логістикою, виробництвом і збутом, яка об'єднала б «розумні» свердловини, заводи і автозаправки в єдину екосистему. В ідеальній цифровій моделі, в той момент, коли споживач натискає на важіль заправного пістолета, аналітики компанії в оперативному центрі миттєво отримують інформацію про те, яка марка бензину заправляється в бак, скільки нафти потрібно добути, поставити на завод і переробити, щоб задовольнити попит в конкретному регіоні.

Таблиця 3.7

**Потенційні сфери впровадження digital-обліку
розрахунків ТОВ «Інтер Еко Технологія»**

Існуючі актуальні проблеми	Елементи методу бухгалтерського обліку						
	Документування	Інвентаризація	Оцінка	Калькулювання	Рахунки	Подвійний запис	Баланс і звітність
Розкрадання грошових коштів, товарів, матеріалів, готової продукції	+	+			+	+	
Несанкціонований продаж власності підприємства	+	+	+		+	+	
Фальсифікація банківських чеків і рахунків, бухгалтерських та касових книг	+		+		+	+	
Підробка транспортних накладних і рахунків-фактур	+				+		
Вчинення комп'ютерних шахрайств	+				+	+	
Шахрайство з виплатою заробітної плати	+				+	+	
Використання майна, товарів і матеріалів, користування службовим зв'язком, транспортом у власних інтересах, не за призначенням	+	+	+		+	+	
Заниження потенційних можливостей підприємства при складанні планів	+	+	+	+	+	+	
Хабарництво, змова з контрагентами (постачальники, клієнти і сторонні особи), «тиск» на співробітників (штучне завищення цін (при придбанні)	+	+	+	+	+	+	
Надання неякісних послуг, що призводять до фінансових і нематеріальних втрат підприємства	+		+		+	+	
Виведення з ладу обладнання та техніки, в т.ч. комп'ютерної	+	+	+		+	+	

**Заходи щодо покращення обліку і контролю розрахунків з
постачальниками ТОВ «Інтер Еко Технологія»**

Заходи	Ефект
Складання планового платіжного календаря на місяць	Покращення розрахункової дисципліни та виконання обов'язків перед постачальниками
Розробка програми маркетингового аудиту	Уніфікація внутрішнього контролю підприємства взагалі і розрахункової дисципліни зокрема
Цифровізація обліку розрахунків з постачальниками ТОВ «Інтер Еко Технологія»	Розвиток інфраструктури "Індустрія 4.0", "цифрового робочого місця", "смарт-фабрики" спрямовано на підвищення надійності обліку і контролю, оперативне реагування на аварійні випадки, зниження часу на навчання, зниження експлуатаційних витрат, втрат ресурсів і часу
Впровадження цифрового документообігу по розрахунках з постачальниками	Імплементация набору цифрових ініціатив (big data; принципи digital by default и digital first; нейротехнологии і штучний інтелект; системи розподіленого реєстру; квантові технології; нові виробничі технології; промисловий Інтернет; компоненти робототехніки і сенсорика; технології бездротового зв'язку; технології віртуальної і доповненої реальностей)
Групування рахунків за виконанням умов погашення заборгованості перед постачальниками	Забезпечення можливості отримання аналітичних даних по розрахунковим документам: термін оплати яких не настав; виданим вексям, термін оплати яких не настав; неоплаченим в строк розрахунковим документам за невідфактурованими поставками; простроченим оплатою вексям; отриманим комерційним кредитам
Запровадження позабалансового обліку непередбачуваних зобов'язань	Впорядкування питань обліку наслідків невизначених подій, які можуть призвести до витрачання ресурсів (позабалансовий рахунок 042 «Непередбачені зобов'язання»)
Підвищення аналітичності контролю та управління кредиторською заборгованістю перед постачальниками	Підвищення надійності облікової інформації та фінансової звітності щодо розрахунків з постачальниками, підвищення ефективності виконання господарських операцій, раціональне використання і збереження цінностей підприємства, усунення недоліків системи обліку та визначення резервів розвитку підприємства
Організація оперативного обміну аналітичною інформацією про поставки, терміни, форми і види поставки	Оптимізація постачання, реалізації, своєчасності розрахунків у ТОВ «Інтер Еко Технологія» Гармонізація та підвищення якості облікової інформації щодо руху товарних запасів та розрахунків з постачальниками

Узагальнення низки заходів щодо покращення обліку і контролю розрахунків з постачальниками ТОВ «Інтер Еко Технологія» представлено в табл.3.8.

Покращення безпеки та якості облікової інформації, як інформаційного джерела контролю та аналізу, застосування сучасних інформаційних технологій в контрольно-обліковій практиці стає об'єктом особливої уваги. Адаптація ж зарубіжного досвіду та напрацювань у цій сфері додають системності аналітичним інструментам забезпечення якості облікової інформації.

Висновки до розділу 3

За результатами проведеного дослідження запропоновано:

- складання планового платіжного календаря на місяць;
- проводити маркетинговий аудит;

- вдосконалити аналітичний облік розрахунків шляхом запровадження додаткових аналітичних номенклатур до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» із поділом за термінами сплати та суб'єктами постачання, що забезпечить усунення фактів виникнення простроченої кредиторської заборгованості, ефективний контроль за своєчасним погашенням заборгованості підприємства перед постачальниками;

– ввести у документообіг облікової системи аналітичний документ – Аналітичну таблицю розрахунків з постачальниками (підрядниками), що містить у собі усі істотні сторони розрахункових та договірних відносин із постачальниками та підрядниками та сприятиме посиленню внутрішньогосподарського контролю за кредиторською заборгованістю.

Усі ці заходи допоможуть слідкувати за розрахунками з постачальниками, у встановлені строки погашати заборгованість, а також достовірніше відображати інформацію в бухгалтерському обліку.

ВИСНОВКИ

В кваліфікаційній роботі узагальнено як теоретико-методологічні аспекти обліку і контролю розрахунків з постачальниками, так і висвітлено практичні аспекти діяльності базового підприємства, подано особливості організації обліку на ТОВ «Інтер Еко Технологія». Облік розрахунків з постачальниками є найважливішою ділянкою бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходів та грошових надходжень підприємств. Вигідність кредиторської заборгованості підприємства полягає в тому, що заощаджуються кошти на сплату процентів банку у випадку, коли постачальники одразу вимагають гроші за товар.

Під час здійснення господарських операцій, будь-яке підприємство знаходиться у взаємодії з іншими підприємствами та організаціями, завдяки чому і відбувається перетворення сировини у готову продукцію, створення матеріальних благ, отримання прибутку тощо. В бухгалтерському обліку така взаємодія відображається у розрахунках з постачальниками та підрядниками, а саме на рахунку 63.

Крім того, детально опрацьовані питання організації аудиту розрахунків з постачальниками на підприємстві. Узагальнено методику проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, наведено перелік документів для перевірки обґрунтованості розрахунків, охарактеризовано етапи внутрішнього контролю, подано приклади тестів внутрішнього контролю та плану аудиту, описано типові помилки у частині організації первинного, бухгалтерського та податкового обліку. Приведено приклад робочого документа виявлених порушень у частині обліку розрахунків постачальниками та підрядниками та протоколу виявлених помилок.

В ході дослідження виявлено низку недоліків в контрольно-обліковій діяльності ТОВ «Інтер Еко Технологія». Для їх подолання запропоновані наступні заходи:

1. Цифровізація обліку розрахунків з постачальниками ТОВ «Інтер Еко Технологія» - для розгалуження інфраструктури "Індустрія 4.0", "цифрового робочого місця", "смарт-фабрики" спрямовано на підвищення надійності обліку і контролю, оперативне реагування на аварійні випадки, зниження часу на навчання, зниження експлуатаційних витрат, втрат ресурсів і часу.

2. Впровадження цифрового документообігу по розрахунках з постачальниками – для імплементації набору цифрових ініціатив (big data; принципи digital by default и digital first; нейротехнологии і штучний інтелект; системи розподіленого реєстру; квантові технології; нові виробничі технології; промисловий Інтернет; компоненти робототехніки і сенсорика; технології бездротового зв'язку; технології віртуальної і доповненої реальностей).

3. Групування рахунків за виконанням умов погашення заборгованості перед постачальниками, що забезпечить можливості отримання аналітичних даних по розрахунковим документам.

4. Запровадження позабалансового обліку непередбачуваних зобов'язань для впорядкування питань обліку наслідків невизначених подій, які можуть призвести до витрачання ресурсів (позабалансовий рахунок 042 «Непередбачені зобов'язання»).

5. Підвищення аналітичності контролю та управління кредиторською заборгованістю перед постачальниками – для високої надійності облікової інформації та фінансової звітності щодо розрахунків з постачальниками, підвищення ефективності виконання господарських операцій, раціональне використання і збереження цінностей підприємства, усунення недоліків системи обліку та визначення резервів розвитку підприємства.

Отже, запропоновані заходи не тільки дозволять покращити організацію оперативного управління поставками, а й будуть сприяти гармонізації та підвищенню якості облікової інформації щодо руху товарних запасів та розрахунків з постачальниками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Козак М. В. Стаття: Розрахунки з постачальниками та підрядниками: методика обліку – 2017 [Електронний ресурс]. URL: http://www.vtei.com.ua/images/2020/25_03_2020/3/8.pdf
2. Гайдаржийська О.М., Попович О.В., Кромбет А.Ю. Теоретичні аспекти обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками.- Електронний науковий фаховий журнал Мукачівського державного університету «Економіка та суспільство». – 2018. - №18. URL: 874-880 http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/12746/1/Zahrudna_dyp_2020.pdf
3. Демченко Я.М. Прохорова В.М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2014. № 1. С. 96-108, [Електронний ресурс]. URL: <https://dtk.com.ua/show/1cid04591.html>
4. Плаксієнко В. Я «Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах» [підручник]: / За заг. ред. Плаксієнка В. Я. / В. Я. Плаксієнко, Л. О. Мар-муль, Т. Г. Маренич, Т. Г. Камінська, М. І. Гордієнко, Г. Є. Павлова, С. В. Скрипник, О. В. Ільчак. - 1С : Центр учбової літератури, 2014. - 448 с. - [Електронний ресурс]. URL: https://pidru4niki.com/1280052860490/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/oblik_rozrahunkiv_kooperativi
5. Виноградова М. О. Аудит [текст] : навч. посіб. / М. О. Виноградова, Л. І. Жидеєва - К.: «Центр учбової літератури», 2014. - 654 с. URL: https://pidru4niki.com/1081080663462/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/sutnist_skladovi_auditorskogo_riziku_metodika_yogo_viznachennya
6. Каменська Т. О. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб. / Т. О. Каменська, О. Ю. Редько; Наук. шк. аудиту, Нац. Центр Обліку та Аудиту. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. – 375 с.

7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/5>
8. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
10. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225819?find=1&text=аудит#w1_1
11. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 № 2346-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>
12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
13. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.1998 № 74/98-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98>
14. Постанова Національного банку України «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» від 29.03.2004 р. № 135 (z0368-01) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text>
15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення» 29 квітня 1999 р. N 750 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/750-99-п#Text>
16. Постанова Національного банку України «Про затвердження Змін до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні»

- від 29.04.2009 р. №252 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0448-09#Text>
17. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»» 07.02.2013 № 73 252 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
18. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати»» від 31.03.1999 № 87 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99#Text>
19. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»» від 20.10.1999 N 246 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>
20. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»» від 08.10.1999 N 237 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>
21. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» від 31.01.2000 N 20 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>
22. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»» від 29.11.1999 N 290 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
23. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»» від 31.12.1999 N 318 [Електронний ресурс]. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

24. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні котракти»» від 28.04.2001 N 205 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01#Text>
25. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування» від 30.11.1999 № 291 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>
26. Наказ Міністерства фінансів України «Про внесення зміни до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку та визнання такими, що втратили чинність, наказів Міністерства фінансів України від 16 травня 1996 року № 99 та від 24 березня 2000 року № 61» від 30.09.2014 № 987 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1300-14#Text>
27. Наказ Міністерства фінансів «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» 24.05.1995 № 88 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>
28. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» [Електронний ресурс]. URL: [//www.ifac.org/system/files/downloads/a008-2010-iaasb-handbook-isa-200.pdf](http://www.ifac.org/system/files/downloads/a008-2010-iaasb-handbook-isa-200.pdf)
29. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 230 «Аудиторська документація» URL: <https://www.ifac.org/system/files/downloads/a011-2010-iaasb-handbook-isa-230.pdf>
30. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 315 «Розуміння суб'єкта господарювання та його середовища і оцінка ризиків суттєвих викривлень» URL: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/315.pdf>
31. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики» [Електронний ресурс]. URL:

- <https://www.ifac.org/system/files/downloads/a019-2010-iaasb-handbook-isa-330.pdf>
32. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 500 «Аудиторські докази» [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ifac.org/system/files/downloads/a022-2010-iaasb-handbook-isa-500.pdf>
33. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 505 «Зовнішні підтвердження» [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ifac.org/system/files/downloads/a024-2010-iaasb-handbook-isa-505.pdf>
34. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 700 «Висновок незалежного аудитора щодо повного пакету фінансових звітів загального призначення» [Електронний ресурс]. URL: <https://www.iaasb.org/publications/international-standard-auditing-isa-700-revised-forming-opinion-and-reporting-financial-statements-5>
35. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 701 «Модифікація висновку незалежного аудитора» [Електронний ресурс]. URL: [https://www.ifac.org/system/files/publications/files/Proposed%20ISA%20701%20\(Revised\)-final.pdf](https://www.ifac.org/system/files/publications/files/Proposed%20ISA%20701%20(Revised)-final.pdf)
36. Венгерук Н.П. Облікове забезпечення управління розрахунками з дебіторами / Н.П. Венгерук, О.В. Лихно // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2013. – №8. – С.30-33.
37. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія : в 3 т. / 31. С.В. Мочерний. – К. : Академія, 2000– . Т. 1. – 2000. – 864 с
38. Алексеев С.С. Цивільне право в питаннях і відповідях, 2009 – [Електронний ресурс]. URL: <http://yport.inf.ua/raschetyi-obschie-polojeniya.html>
39. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник [для студ. спец. «Облік і аудит» ВНЗ] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с

40. Новицька Н.В. Облікова політика як інструмент організації фінансового обліку розрахункових операцій / Н.В. Новицька // Економіка та держава, 2011. – №12. – С.96-99
41. Шелін С. Економічна суть розрахунків з покупцями і замовниками/ С. Шелін // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2012. – №9. – С.39-44.)
42. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: практичний посібник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – К.: Лібра, 2004. – 880 с.
43. Білик М. С., Загородній А. Г. Облік, аналіз та аудит : підруч. / М. С. Білик, А. Г. Загородній. – Львів: Кондор, 2008. – 618 с
44. Власова І. О. Облік розрахунків з дебіторами та кредиторами : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.06.04 - бух. облік, аналіз і аудит / І. О. Власова. – К. : Нац. аграрний ун-т, 2005. – 20
45. Бурак І.О. Розрахунки між діловими партнерами: форми та класифікація / І.О. Бурак //.— 2012. — № 234. — С. 20-25. — Бібліогр.: 14 назв. — укр. URL: [http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/59029/06-Burak.pdf?sequence=1,](http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/59029/06-Burak.pdf?sequence=1)
46. Пакало К. Л. Удосконалення організації обліку і контролю розрахунків з покупцями та замовниками в системі управління підприємством : магістр. дипломна робота : 071 Облік і оподаткування / Пакало Катерина Леонідівна ; наук. керівник Чепець Ольга Григорівна ; Дніпровський держ.аграр.-економ. ун-т, Ф-т обліку і фінансів, Каф. обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою. – Дніпро, 2020. – 89 с. [Електронний ресурс]. URL: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/3830>[https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/3830/1/Пакало%20К.Л..pdf,](https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/3830/1/Пакало%20К.Л..pdf) <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/200.pdf>
47. Коваленко М.А. Фінанси регіону: навчальний посібник / Коваленко М. А., Мацієвич Т.О., Полевик Г.М., Радванська Н.В. // за ред. проф. Коваленка М.А. -Херсон: Олді-плюс, 2010. 312 с. [Електронний ресурс]. URL:

https://pidru4niki.com/15290527/finansi/finansovi_resursi_regionu?fbclid=IwAR0MWpAcKmx0VNmYbrmAj5dd_VTcaP6tyxSgZQYc_yLO6565mMzd97LDYOg

48. Новосьолова Л.А., Ворожевич А.С., Гринь О.С. и ін. Право інтелектуальної власності. Посібник – М.: Статут, 2018. - 432 с.
49. Жук В. М. Інституціональне забезпечення розвитку бухгалтерського обліку в Україні / В. М. Жук // Фінанси України. - 2010. - №11. - С. 101-110
50. Ковярова Т.В. Стан та шляхи удосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками – 2012 [Електронний ресурс]. URL: https://vuzlit.ru/233535/normativno_pravove_regulyuvannya_rozrahunkiv_postachalnikami_pidryadnikami
51. Давиденко Н.М. Аналіз інвестиційних проектів: Навч. посіб. – Київ: ЦП “Компринт”, 2015, – 378с. [Електронний ресурс]. URL: https://pidru4niki.com/component/option,com_jdownloads/Itemid,999999/catpid,1089/task,view.annotation/
52. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт швидкої ліквідності (Коефіцієнт термінової ліквідності) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс]. URL: <https://www.finalon.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv/252-koefitsient-shvidkoji-likvidnosti-koefitsient-terminovoji-likvidnosti>
53. Кравченко О. В. Поняття стратегії розвитку підприємства / О.В. Кравченко. [Електронний ресурс]. URL: http://www.uabs.edu.ua/images/stories/docs/K_BOA/kravchenko_023.pvf
54. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення [текст] : навч. посіб. / Ю. Г. Кім. - К. : "Центр учбової літератури", 2014. - 600 с. [Електронний ресурс]. URL: [https://pidru4niki.com/2000031563638/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/veksel_vekselna_dokumentatsiya,](https://pidru4niki.com/2000031563638/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/veksel_vekselna_dokumentatsiya)
55. Романченко Г.С. Методика й організація обліку та аналізу розрахунків з покупцями і замовниками. Соціально-економічний розвиток України на

- поч. XXI ст. Збірник доп. 78 Наукової конференції студентів КНЕУ. К., 2012. С. 270—272
56. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підручник / О. В. Лишиленко. – [3-тє вид., переробл. і доп.]. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 670 с
57. Давидов Г. М. - Навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. б.: Т-во «Знання», КОО, 2001. — 363 с. [Електронний ресурс]. URL: <https://buklib.net/books/35638/>
58. Макаренко А. П., Кучкіна Д. Д. Удосконалення аудиту розрахунків з покупцями та замовниками на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 2. С. 29–35. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6995&i=4>
59. Філімоменков О.С. Фінанси підприємств. Навчальний посібник / Філімоменков О.С. – 2009. – № 1. – С. 360.
60. Лаврова Ю.В. - Конспект лекцій, Харків, 2012 - [Електронний ресурс]. URL: <https://buklib.net/books/21840/>
61. Нестеренко В.Ю., Токар І.І. - Конспект лекцій, Харків 2012 - [Електронний ресурс]. URL: <https://buklib.net/books/37330/>
62. Уїлл Кентон, Аманда Джексон. Стаття: Бухгалтерські розрахунки, 2021 – https://www.investopedia.com/terms/a/account_settlement.asp
63. Ткаченко О. В. Стаття: Методика аудиту розрахунків з покупцями та замовниками – 2010 [Електронний ресурс]. URL: <https://www.stud24.ru/accounting/metodika-auditu-rozrahunkv-z-rokurcyami/136032-399480-page3.html>,
64. Соколюк К.Ю., Кучер В.В. Стаття: Позичування товару як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку // Економіка та управління підприємствами // Випуск 25. 2018 [Електронний ресурс]. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/78.pdf
65. Шишкова Н.Л. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: Навч. посіб. Ч. II / Н.Л. Шишкова ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 155 с. – URL:

http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/157729/%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D1%83_%D0%A8%D0%B8%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=1

66. Пашкевич М. С. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль [Електронний ресурс] / М. С. Пашкевич, Н. Л. Шишкова ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Електрон. текст. дані. – Дніпро : НГУ, 2017. – 182 с. – URL: <http://nmu.org.ua>
67. Шишкова Н. Л. Перспективи ІТ-модернізації бухгалтерського обліку: актуалізація теорії і практики / Н. Л. Шишкова // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2019. - № 3. - С. 146-159. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2019_3_18
68. Шишкова Н. Л. Перспективи впровадження блокчейну в бухгалтерському обліку / Н. Л. Шишкова // Облік і фінанси. - 2018. - № 2. - С. 61-68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2018_2_11
69. Shyshkov, S., Shyshkova, N. (2020). Perspektvyvy audytorskoï diialnosti na rynku kapitalu Ukrainy. Ekonomichnyy visnyk NHU, (2), 75-87.
70. Лозовицький С. П. Внутрішній аудит: теоретичні основи, організація та методика: навчальний посібник / С.П. Лозовицький. – Львів: Растр-7, 2015.- 340с.
71. Аналіз існуючих підходів та методів оцінювання бізнес-процесів підприємств та організацій / В. А. Тігарева, І. В. Станкевич // Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. – 2016. - Вип. 3(98). – С. 113 - 120. - Режим доступу: http://visnikkrnu.kdu.edu.ua/statti/2016_3_113-3-2016-2.pdf. 7. Барановська Т.В. Сутність аналітичних процедур в аудиті через призму економічного аналізу / Т.В. Барановська // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 4 (54) – С. 11–16.

ДОДАТКИ

Додаток А

ДОГОВІР ПОСТАВКИ № _____

м. Дніпро

« ____ » _____ 2022р.

_____, надалі «Постачальник», в особі _____, який діє на підставі Статуту, з одного боку, та

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ», надалі «Покупець», в особі директора Мельникова Віктора Вікторовича, який діє на підставі Статуту, з іншого боку, надалі «Сторони», уклали цей Договір про наступне:

1. Предмет Договору

1.1. На умовах, викладених в розділах цього Договору, Постачальник зобов'язується поставити, а Покупець прийняти та оплатити паливно-мастильні матеріали (бензини, дизельне паливо і газ), надалі іменовані «Товар», в кількості і за ціною, передбаченими у Додатках, які є невід'ємною частиною цього Договору.

2. Умови та строки поставки

2.1. Товар за цим Договором поставляється щоденно і безперервно на умовах EXW АЗС. Перелік АЗС (автозаправних станцій) Постачальника зазначений в Додатку № 1 до цього Договору.

2.2. Поставка товару оформляється Актами прийому-передачі ПММ за формою, передбаченою у Додатку № 3 до цього Договору щомісячно, не пізніше останнього дня звітного місяця.

2.3. Товар поставляється (видається) відповідно з Додатком № 4 по довірчим документам Покупця:

- Скретч-карткам,

опис яких викладено в Додатку № 2 до Договору.

3. Обов'язки сторін

3.1. Постачальник зобов'язаний:

3.1.1. проводити відпуск Товару через наявну мережу АЗС по довірчим документам (Скретч-карткам) Покупця в кількостях, зазначених у квитанціях Терміналу (за умови збігу номіналу на квитанції Терміналу з номіналом, вказаним на Скретч-картці).

Термінал - електронний пристрій, який дозволяє вводити ПІН-код Скретч-картки, формувати квитанцію проведеної транзакції й передавати інформацію про операцію.

3.1.2. Керуватися при відпуску Товару по довірчим документам - Скретч-карткам «Інструкцією про проведення транзакцій», що поставляється з Терміналом.

3.2. Покупець зобов'язаний:

3.2.1. надати Постачальнику зразки наявних бланків довірчих документів;

3.2.2. перераховувати на розрахунковий рахунок Постачальника вартість купленого Товару, в порядку, передбаченому п.5 цього Договору.

4. Ціна Товару

4.1. Ціна Товару формується на підставі фактичних цін, що діють на АЗС на момент відвантаження Товару по довірчим документам Покупця.

4.2. Покупцю надається оптова знижка у розмірі 1,2% від реалізації Товару.

4.3. В Актах прийому-передачі Товару вказується середня ціна відвантажень по довірчим документам Покупця за поточний місяць з урахуванням п.п. 4.2.

5. Порядок розрахунків

5.1. Розрахунки за цим Договором здійснюються шляхом перерахування грошових коштів на рахунок Постачальника, вказаний в п.11 цього Договору, протягом 10-и банківських днів після підписання Сторонами «Актив прийому-передачі Товару», за формою, передбаченою Додатком № 3 цього Договору.

5.2 Сторони у платіжних документах (рахунках, платіжних дорученнях) зобов'язуються вказувати номер та дату Договору.

6. Якість Товару

6.1. Якість Товару має відповідати встановленим в Україні державним стандартам.

7. Відповідальність сторін

7.1. У разі невиконання Сторонами своїх зобов'язань за цим Договором, Сторони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України, з відшкодуванням постраждалій стороні фактично заподіяної шкоди.

7.2. При недотриманні Покупцем строків оплати, передбачених п.5 цього Договору, Покупець сплачує пеню в розмірі подвійної облікової ставки НБУ, що діяла в період, за який нараховується пеня, від суми простроченого платежу за кожний день прострочення.

8. Форс-мажор

8.1. У разі виникнення обставин, що перешкоджають повному або частковому виконанню цього Договору, а саме: пожеж, стихійних лих, непередбачених обставин, що ведуть до порушення виробничого процесу, воєн, воєнних дій будь-якого характеру, блокад, релігійних хвилювань і т.п., час, визначений для виконання зобов'язань за Договором, повинний бути збільшений на термін дії цих форс-мажорних обставин. Якщо форс-мажорні обставини тривають більше одного місяця, Постачальник і Покупець мають право розірвати Договір без будь-яких юридичних наслідків або суду і без поширення відповідальності на сторону, у якій виникли ці обставини.

Сторона, яка заявила про настання форс-мажорних обставин, повинна представити відповідний сертифікат Торгово-Промислової Палати, в якому повинні бути зазначені характер форс-мажорних обставин та їх тривалість.

9. Порядок вирішення спорів

9.1. Усі суперечки та розбіжності, які можуть виникнути з цього Договору або в зв'язку з ним, вирішуються шляхом переговорів сторін.

9.2. У випадку не досягнення угоди вони підлягають розгляду в судовому порядку відповідно до чинного законодавства України. Суперечки можуть бути передані на розгляд господарського суду за умови додержання сторонами досудового порядку їх врегулювання відповідно до положень Господарського процесуального кодексу України.

10. Інші умови та термін дії Договору

- 10.1. Сторони є платниками податку на прибуток на загальних підставах.
- 10.2. Цей Договір набирає чинності з дати підписання його повноважними представниками сторін і діє до 31 грудня 2018 року, але в будь-якому випадку до повного виконання Сторонами прийнятих на себе зобов'язань.
- 10.3. Після набуття чинності цим Договором попереднє листування і переговори, що відносяться до предмету цього Договору, втрачає юридичну силу.
- 10.4. Сторони домовилися про те, що цей Договір, переданий по факсимільному зв'язку і підписаний обома Сторонами, є дійсним і законним при наступному підтвердженні його оригіналом.
- 10.5. При відсутності заяви однієї із сторін про припинення або зміну Договору протягом місяця до закінчення терміну його дії зазначеного у п. 10. Договору, він вважається пролонгованим на рік на тих самих умовах.
- 10.6. Подальша пролонгація Договору здійснюється в порядку, передбаченому п.10.5. даного Договору.
- 10.7. Зміни до Договору можуть бути внесені за взаємною згодою Сторін, і оформляються додатковою угодою до цього Договору.
- 10.8. Зміни і доповнення, додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємною частиною і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі та підписані уповноваженими на те представниками Сторін.
- 10.9. Сторони зобов'язуються негайно письмово повідомляти одна одну у випадках зміни реквізитів, в тому числі статусу платника податку на прибуток.
- 10.10. Сторони підтверджують, що текст Договору, будь-які матеріали, інформація та відомості, які стосуються цього Договору, є конфіденційними і не можуть бути передані третім особам без письмової згоди іншої сторони Договору, крім випадків, коли така передача пов'язана з одержанням офіційних дозволів, документів для виконання Договору або сплати податків, інших обов'язкових платежів, а також у випадках, передбачених чинним законодавством, яке регулює зобов'язання сторін за Договором.
- 10.11. Даний Договір складений у 2-х примірниках українською мовою, які мають однакову юридичну силу, по одному примірнику для кожної із Сторін.
- 10.12. Одностороння відмова від договору не допускається. Договір може бути розірваним за згодою сторін. Сторона-ініціатор розірвання Договору зобов'язана повідомити про це іншу Сторону не менш як за 6 місяців до початку нового календарного року. За таких умов Сторона-ініціатор зобов'язана відшкодувати (компенсувати) іншій Стороні збитки в зв'язку з достроковим розірванням договору та пов'язані з претензіями третіх осіб відносно не надання послуг за довірчими документами Покупця, зазначеним в Договорі.

11. Юридичні адреси та банківські реквізити сторін

Постачальник:

Покупець:

ТОВ «ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ»

49094, Україна, Дніпропетровська обл., м. Дніпро,
вул. Набережна Перемоги, буд. 38,

ЄДРПОУ 40473930,

р/р 26003400613175

у АТ Ощадбанк м. Дніпро, МФО 305482,

ПІН ПІН 404739326586

ПІДПИСИ СТОРІН:

Від ПОСТАЧАЛЬНИКА:

_____ / _____ /

Від ПОКУПЦЯ:

_____ В.В.Мельников

Додаток №1

до Договору поставки

№ _____ від " ____ " _____ 202 р.

Перелік АЗС	Напис на довірчому документі	
АЗС _____ у _____	Україна	_____

Від ПОСТАЧАЛЬНИКА:

_____ / _____ /

Від ПОКУПЦЯ:

_____ В.В.Мельников

ТОВ «ІНТЕР ЕКО ТЕХНОЛОГІЯ»**НАКАЗ № 52-3****" 02 " жовтня 2021р****м. Дніпро****(Про закриття торгівельної точки в м. Рені)**

У зв'язку з оптимізацією витрат

НАКАЗУЮ:

1. З 14 вересня закрити торгівельну точку №192, розташовану в Одеській обл., м. Рені, вул. 28 Червня, 266.
2. Всі матеріальні цінності передати по акту приймання-передачі з торгівельної точки № 192 на торгівельну точку №115 Одеська обл., м. Одеса, вул. Романа Кармена, 21.
3. Печаті для документів і податкових накладних передати по акту приймання-передачі в Центральний офіс м. Дніпро, вул. Набережна Перемоги, буд. 38.
4. Відповідальним за виконання наказу призначити бухгалтера Міхно О.С.

Директор

Мельников В.В.

З наказом ознайомлений:

_____ Міхно О.С.

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу бакалавра
студентки групи 071-19зск-1 спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Усенко Марії Володимирівни на тему
«Облік і аудит розрахунків з постачальниками (на прикладі ТОВ Інтер Еко
Технологія)»

Мета роботи – узагальнення економічної сутності розрахунків з постачальниками, обґрунтування організаційно-методичних аспектів обліку і контролю розрахунків з постачальниками на підприємстві та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення. Задачі, поставлені в роботі, виконані в повному обсязі.

Порушення фінансової та розрахункової дисципліни призводить до неправильного визначення операцій, помилок у звітності, спотворення реальних даних, що часто стає причиною утворення та накопичення кредиторських та дебіторських зобов'язань. Саме тому тема представленої кваліфікаційної роботи є актуальною, а висвітлення і систематизація питань у напрямку вдосконалення обліку та контролю розрахунків з постачальниками складають і теоретичний, і практичний інтерес.

Тема кваліфікаційної роботи цілком відповідає її змісту та тексту і розкрита в повному обсязі. У кваліфікаційній роботі розглянуто сутність розрахунків з постачальниками на підприємстві, в т.ч. визначено види та форми розрахунків з постачальниками, що використовуються в Україні; досліджено нормативно-правове забезпечення організації обліку і контролю з постачальниками та замовниками; надано фінансово-економічну характеристику базового підприємства та наведено характеристику організації роботи відділу бухгалтерії, оцінено базові засади облікової політики підприємства; розглянуто сучасний стан організації обліку і контролю розрахунків з постачальниками на ТОВ «Інтер Еко Технологія».

Найбільший інтерес складають напрями вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками базового підприємства. Зокрема щодо впровадження складання планового платіжного календаря на місяць;

проведення маркетингового аудиту; вдосконалення аналітичного обліку розрахунків шляхом запровадження додаткових аналітичних номенклатур до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» та інші.

Ці напрацювання і рекомендації забезпечують практичну значущість роботи та забезпечують отримання актуальної інформації про залишки товару на складі в «онлайн» режимі, оптимізують товарні потоки на складі; здійснюють контроль та оптимізацію роботи складського персоналу, забезпечують цілодобове оновлення актуальних даних про товари для потенційних замовників.

В цілому робота відповідає загальним вимогам до змісту та оформлення кваліфікаційних робіт бакалаврів. Робота написана економічно грамотно, тему повністю розкрито, наведені вдалі пропозиції та рекомендації. Достатньо ілюстрована таблицями і схемами.

Дипломна робота виконана на високому рівні, може бути допущена до захисту та заслуговує оцінки “_____”.

Науковий керівник:

К.е.н. , доцент

(вчене звання, науковий ступінь)

Шишкова Наталія Леонідівна

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

(Дата) (Підпис)